

EVANGÉLIKUS Élet

**Köszöntés a távolból
a közelieknek**

**Utazás a barátságos
univerzumban**

**Minden történetünk
Istenről szól – interjú
Koczor Tamással**

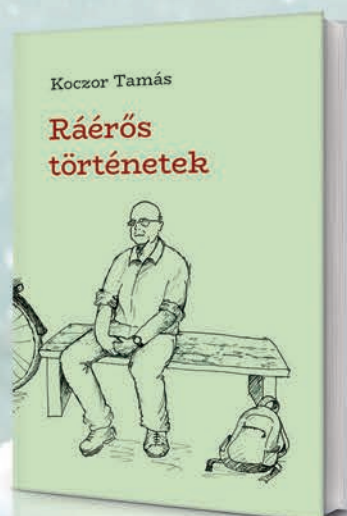
Dunaújvárosi toccata és fuga
Az egykori iparváros gyülekezetének
múltja és jelene

MÁR KAPHATÓ!

Az evangélikus lelkész szerző a *Sietős történetek* című nagy sikerű kötetéhez hasonlóan a folytatásban is olyan pillanatokot örökített meg, amelyek arról tanúskodnak, hogy az emberi gyengeségekre Isten végtelen szeretete lehet a gyógyír.

Koczor Tamás

Ráérős történetek

3400-Ft helyett 2720 Ft

Lutherkiado.hu

Evangélikus könyvesbolt: 1085 Budapest, Üllői út 24.

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 8.30–17 óra között.

kiado@lutheran.hu • +36 1 411 0385 • +36 20 824 5518

FELFELE' TEKINTVE

Magányos vacsora, avagy egyedül Krisztus – Krisztus egyedül. Ezzel az igencsak elgondolkodtató címmel írt képmeditációt Harmati Béla László a varsádi evangélikus templom töredékesen megmaradt oltárképéről. Az Evangélikus Országos Múzeum vezetője a jegyzetében utal a kép jelképes üzenetére, kapcsolódva a 2022. évnek a bibliaolvasó *Útmutatóban* meghatározott igéjéhez, Jézus szavaihoz: „Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el.” (Jn 6,37)

A jánosi igeszakasz köszön vissza a felnőttkeresztségről és -konfirmációról szóló összeállításunkban, amelyben több élettörténet példázza, hogy bármilyen életkorban, élethelyzetben vagyunk is, az Úr Jézus felé mindig fordulhatunk.

„A szívárvány a szövetség jele, örökre szól, nem járt le és nem jár le a szavatossága. Isten a kezdeményező, ő köti a szövetséget” – írja az Úrral kötött szövetségünk jelképéről Gáncs Tamás *Csillag után szívárvány* címmel az *Élő víz* rovatban.

Évértékelő interjút készítettünk a Luther Kiadó marketingvezetőjével, hogy egyházunk kiadójának tavalyi munkájáról és ennek eredményeiről – a tartalmas és szebbnél szebb könyvekről, lapszámokról –, valamint a megszépült és felhasználóbarátabbá vált kiadói honlapról is tájékoztassuk olvasóinkat.

E lapszámunkban új rovatot indítottunk: *Ifjúság* rovatcímmel – Hegedűs Attila iskolalelkész, rovatgazda vezetésével – igyekszünk a fiatalok felé fordítani a figyelmet, teret adni az őket érintő kérdéseknek.

A Krisztus-hívók egységéért rendezett ökumenikus imahét minden évben kiemelkedő eseménysorozat a keresztény egyházak életében világszerte. Az idei nyolc nap témájáról, a választott igék üzenetéről Fischl Vilmos evangélikus lelkésszel, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának főtítkárával beszélgettünk.

■ KÉZDI BEÁTA

Keresztelő, konfirmáció – felnőtt fejfel

„Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el” – ígéri Jézus a 2022. év igei mottójával kijelölt evangéliumi szakaszban (Jn 6,37). Hogy nemre és életkorra való tekintet nélkül milyen változatos utakon lehet hozzá megérkezni, azt jól tükrözi öt élettörténet bemutatató összeállításunk.

20. oldal

Dunaújvárosi toccata és fuga

A fiatal evangélikus gyülekezet fiatal templomában 2021 karácsonya óta a frissen felépített orgonájuk hangjára dicsérhetik Istent a hívek. Riportunkban a Dunaújváros–Kisapostagi Társult Evangélikus Egyházközséget mutatjuk be, és a Baden-Württembergből érkezett hangszer történetére is fény derül.

26. oldal

Minden történetünk Istenről szól

Koczor Tamás budapest-ferencvárosi lelkésszel a *Ráérós történetek* címmel nemrég megjelent kötetének apropóján beszélgettünk. Folyamatosan mozgó hite és a történetek ereje éppúgy szóba került, mint a felülről figyelés ajándéka, amely minden keresztény ember életét gyökeresen változtatja.

31. oldal

TARTALOM

Forrás • Láthatóan evangélikus, Oratio oecumenica	4
A vasárnap igéje • Grendorf-Balogh Melinda	5
Forrás • Új nap – új kegyelem • Szigethy Szilárd	6
Az év igéje • Kondor Péter	7
Krónika • Hírek, tudósítások	8
Égtájéoló • Szemerei János püspök írása	14
Az igehirdető műhelyében • A páros íróasztalnál: dr. Cserhátiné Szabó Izabella ...	16
Élő víz • Gáncs Tamás rovata	17
Jegyzet • <i>Magányos vacsora, avagy egyedül Krisztus...</i> • Harmati Béla László írása ...	18
Fókusz • Keresztelő, konfirmáció – felnőtt fejfel	20
Interjú • Évértékelő Márcz Samuval, a Luther Kiadó marketingvezetőjével	24
Riport • Dunaújvárosi toccata és fuga	26
Ajánló • Kötet Szabados Ádám blogposztjaiból	30
Interjú • Koczor Tamás újabb, ezúttal ráérós pillanatképei	31
Ifjúság • Halló, fiatalok! Van itt valaki? • Hegedűs Attila rovata	34
Interjú • Kövessük a csillagot! – Imahétre hangoló találkozás Fischl Vilmossal	38
Forrás • Bibliai gondolatok és imádságok az imahét napjaira	40
Forrás • Oratio oecumenica	44
A vasárnap igéje • Koskai Erzsébet	45
Forrás • Új nap – új kegyelem • Péterné Benedek Ágnes	46

LÁTHATÓAN EVANGÉLIKUS

FOTÓ: MAGYARI MÁRTON

Abaffy Jenőné dr. Bothár Anna nyugalmazott hidrobiológus, a Magyar Tudományos Akadémia köztestületének tagja – Göd. Evangélikus családba születtem. A Deák téri evangélikus iskolába jártam az államosításáig. Ott lett evangélikus öntudatom, az ökumenikus szemlélettel is ott ismerkedtem meg. Az evangélikus iskolákra jellemző befogadó légkörben tanultam, nekem is voltak katolikus, református és zsidó osztálytársaim is.

Hálás vagyok, hogy az egyházellenes években olyan személyiségeket ismerhetünk meg, mint konfirmáló lelkészem, Keken András vagy az ifjúsági bibliaköreinket tartó id. Hafenscher Károly. Keken Bandi bácsi rendszeresen járt hozzánk, hogy a lakásunkban található két-három család számára bibliórát, istentiszteletet tartson. Gyermekként éreztem, hogy bár baráti összejövetelen vagyok, valójában hitéleti alkalmon veszek részt.

Nyugdíjba vonulásunk után költöztünk férjemmel Gödre. Itt bekapcsolódtunk a kicsi, de családias, közvetlen légkörű evangélikus közösség életébe. Unokáink itt részesültek a keresztség szentségében, és itt is konfirmáltak. Az igazi hazaérkezés-élményt Petriné Chikán Katalin lelkésznek köszönhetem, akinek olyan kisugárzása van, hogy azt érezhetjük, a gyülekezetben otthon vagyunk, egyesével törődnek velünk.

Amikor kiderült, hogy az egyház átveszi a rehabilitációs intézményt Dunakeszin, akkor jelentkeztem, hogy szívesen vállalnék önkéntes szolgálatot. Nagyon örülök, hogy erre módom van, és megoszthatom az ott élőkkel a szeretetemet.

Az evangélikusok mai arcképcsarnoka az interneten a Lathatoan.reblog.hu és a [Facebook.com/lathatoan.evangelikus](https://www.facebook.com/lathatoan.evangelikus) címen érhető el.

EVANGÉLIKUS ISTENTISZTELET-KÖZVETÍTÉSEK 2022-BEN

Kossuth rádió: március 13., Fót, dr. Cserhátiné Szabó Izabella • április 18., húsvéthét-fő, Súr, Nagy Gábor • május 1., Kaposszekcső, Szabó Szilárd • június 6., pünkösdhétfő, Pilis, dr. Fabiny Tamás, Szöllősi István Sándor • július 24., Ágfalva, Heinrichs Eszter • október 30., Pestszentlőrinc, dr. Korányi András • november 6., Csömör, Kendeh K. Péter • december 26., karácsony 2. napja, Győr-Nádorváros, Vancsai József.

Duna Televízió: március 27., Székesfehérvár, Bencze András • április 15., nagypéntek, Budakeszi, Lacknerné Puskás Sára • július 31.: a Szélrózsa találkozó záró istentisztelet felvételről • december 25., karácsony 1. napja, Budapest-Deák tér, Kondor Péter.

ORATIO OECUMENICA

Mennyei Atyánk! Szívből köszönjük neked, hogy mind ez ideig munkálkods a világban, és ezért az evangélium megérkezett a mi életünkbe is. Köszönjük, hogy nem kell úgy élnünk, mint akiknek nincsen reménységük.

Élő reménységért könyörgünk a világban. Az emberi gőg, indulat és önzés mérhetetlen szenvedést és nyomorúságot tart mozgásban a mi időnkben, mi pedig kicsinek és jelentéktelennek tudjuk magunkat. Kérjük, te szabj határt mindennek isteni erődd és irgalmad szerint, és térítsd magadhoz e nemzedék szívét, hogy eljussunk a hit és az igaz kegyesség ismeretére.

Élő reménységért könyörgünk az egyházban. A kezdődő ökumenikus imahéten szeretnénk sokkal nagyobb testvériséggel imádkozni nemcsak saját gyülekezetünkért és egyházunkért, hanem a földön élő minden keresztény hittestvérünkért is. Különösen is eléd visszük a hitükért és bizonygátételükért üldözött keresztényeket, és könyörgünk üldözőik és sanyargatóik megtéréseért is.

Áldást kérünk egyházunk életére és szolgálatára. Kérünk, hogy az ige hirdetése teremje meg életre szóló gyümölcsseit. Könyörgünk elhívásért a Krisztus követésére és istenes életre a szűkebb és tágabb környezetünkben. Imádkozunk elhívásért a bizonygáttevő életre a családokban és gyülekezetekben egyaránt, és imádkozunk az igehirdetői szolgálatban állók naponkénti megújulásáért. Adj munkásokat az aratásba, ébreszd a fiatal nemzedékben is a lelkipásztori szolgálatra szóló meghívást!

Köszönjük fáradhatatlan ember-szeretettedet a Krisztusban – kérünk, hogy könyörületteddel vess véget a járvány idejének a világban, áldd meg a vigasztalás és újrakezdés munkásait, a béketeremtők és kenyéradók fáradozását, és óvj meg mindnyájunkat a hiábavaló élettől.

Hallgass meg minket az Úr Jézus Krisztusért! Ámen.

VÍZKERESZT ÜNNEPE UTÁN 2. VASÁRNAP – TIT 1,1-4

Köszöntés a távolból a közelieknek

A köszöntés el nem múló fontossága. Naponta megtapasztaljuk, hogy a levelezés mint műfaj átalakulóban van, hasonlóan sok más szokásunkhoz, amelyet emberemlékezet óta közösen alakítunk, élünk meg. Észrevettem magamon, hogy amióta nem papíralapon írok a leveleink többségét, gyorsabban a tárgyra térek.

Jézus Krisztus apostola, ahogy Pál magát megjelöli, mindig nagy gondot fordít az első soraira. És nemcsak azokban a leveleiben, amelyeket közösségeknek címzett, hanem pásztori, munkatársainak szóló leveleiben is ugyanezzel az igényességgel találkozunk.

A feladó és a címzett mindketten Isten szolgálói, ezért születik meg ez a levél. Erre kapott Pál is megbízást, ezt adta tovább. Egy láncolat részévé válik, aki Jézus szolgálója lesz, egy távolba nyúló és különböző korokat átívelő fontos történet folyamatának részesévé.

Tiszta, evangélium-központú kapcsolatok. Jézus Krisztus a kapocs Pál és Titusz között, valamint a levél mai olvasói között is. Nem személyes érdek, szimpátia vagy sok közös élmény. A köszöntésből nyilvánvalóvá válik számunkra, hogy csak így van értelme az egyházban a szolgálatunknak. Miért vagyok az egyházam tagja, miért járok gyülekezetbe, hogyan végzem a szolgálataimat kisebb és nagyobb közösségeimben? Pál és Titusz szolgálata ilyen kérdéseket is eléink hozhat.

Titusz a Földközi-tenger legnagyobb és akkor egyben legrosszabb hírű szigetén, Krétán gondozta a helyi gyülekezetet. Pál nem azért küldte Krétára, hogy beszéljen nekik arról, milyennek kell lennie egy keresztyénnek, hanem hogy megmutassa, ő hogyan próbál Jézus tanítása szerint élni. Nincs ennél nagyobb felelősség. Titusz küldetése, hogy hitese jelenlétével Isten eszközeként táplálja és így növelje az új gyülekezet tagjainak hitét.

Isten célja az emberekkel már a kezdetektől a vele való szoros kapcsolat megélése volt. Ez a kapcsolat megromlott, de Jézusban, a megváltásban öltött testet, és lett így nyilvánvaló közeli és távoli számára. Isten Atyaként nem egyszerűen azt várja tőlünk, hogy hazatérjünk hozzá majd az idők végén, hanem hogy addig is vele legyünk közösségekben.

A szavaink hidakká válhatnak. „Kegyelem és békesség Istentől, a mi Atyántól és Krisztus Jézustól, a mi Üdvözítőnkől.” A 4. vers ismerős számunkra: egyrészt több páli levél bevezetőjében olvashatunk hasonló sorokat, másrészt a szószéki köszöntéssel is pont ezért rokonságban van. A köszöntő üdvözlés tehát a szokásos páli kifejezésekkel végződik, amelyben kegyelmet és békességet kíván és kér a levél címzettjére. Tudatosul-e ben-

nünk, hogy amikor Isten ígéje szól hozzánk, az Isten kegyelmét közvetíti, és békességet kínál fel Isten és ember, ember és ember között? Isten így épít hidat közöttünk.

A sorokat olvasva jó azt felidézni, hogy Titusz először Pál tanítványa volt, aztán a munkatársává vált. Ezt a modellt sokszor látjuk az *Újszövetségben*. És ma is megtapasztaljuk, hogyan hív el Isten igehallgató embereket igehirdetőkké, ha nem is mindig a klasszikus értelemben teszi ezt.

Krisztushoz tartozni azt jelenti, hogy Isten üzenetének a hordozói lehetünk. Hidakat építhetünk. Sokszor ez elképzelhetetlennek tűnik. De valljuk be: két évvel ezelőtt ki gondolta volna, hogy akár heti vagy napi rendszerességgel vadidegen

KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ

emberekkel kerülünk egy beszélgetőszobába az interneten keresztül, beláthatunk egymás otthonába, eltűnnek a fizikai határaink? Ha a bezártság szükségmegoldásokra kényszeríthet bennünket, Isten szavának annál inkább átforgató ereje lehet általunk mások életében. És ez sokszor minden reményt és képzetet felülmúl.

■ GRENDORF-BALOGH MELINDA

Imádkozunk! Urunk! Gyakran érezzük azt, hogy sok minden változik körülöttünk. De olyan jó a te állandóságod, hogy te ma is megszólítasz bennünket – és a nehézségek, betegségek miatt időnként a te közösségedtől fizikailag távoliakat is – az evangélium hidakat építő valóságával. Köszönjük, hogy mi is beállhatunk ebbe a szolgálatba. Ámen.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (január 16.) *Mert mindaz, aki kér, kap, aki keres, talál, és aki zörget, annak megnyitják.* Lk 11,10 (Zsolt 105,4; Jn 2,1–11; 1Kor 2,1–10; Zsolt 143) Idén ma veszi kezdetét az ökumenikus imahét. Legyen ez számunkra az imádság ideje! Amint megváltó Urunk is biztat: érdemes imádkoznunk, mert Istenünk meghallgat minket. Emlékezzünk rá: Jézus senkit el nem utasított, aki őszinte segítségkéréssel fordult hozzá. Minket sem fog! Csak forduljunk hozzá bizalommal. Elsőként hozzá! Miután elé letettük kérésünket, csak azután forduljunk az orvoshoz, a szakemberhez, a barátához... Csak utána! E hét minden napján ő legyen az első!

Hétfő (január 17.) *Mondjatok egymásnak zsoltárokat, dicséreteket és lelki énekeket, énekeljete és mondjatok dicséretet szívetekben az Úrnak.* Ef 5,19 (Zsolt 147,1; 5Móz 5,1–7[8–21]; Józ 3,1–17) Ma figyeljünk oda, mit mondunk a másik embernek! Az év többi napján megszólalásaink zöme méltatlanok, panaszok, panaszok. Embertársaink még inkább sóhajtoznak. Erőlködés nélkül is fel fogod kelteni figyelmüket, csak határozd el: ma nem panaszkodsz, csak és kizárólag jó dolgokat fogsz kiejteni a szádon. Van okod rá! Mondj köszönetet Istennek ajándékaiért! Talán észre sem vetted: bizony vannak, akik irigykedve néznek rád. Neked természetes az, amiről ők talán csak álmodnak: egészség, család, otthon, munkahely, étel... Ma csak jót mondj! Ha sikerül, különös boldogság jár majd át a nap végén.

Kedd (január 18.) *A juhok követik [a pásztort], mert ismerik a hangját.* Jn 10,4 (Mik 7,14; Mk 2,23–28; Józ 4,1–5,1) Állj meg most egy percre! Ne csak lassíts, hanem állj meg! Mint ha csak egy stoptábla tövében a rendőrautó állítana meg. Állj meg, és gondold végig utaidat! Hova tartasz? Kit akarsz felkeresni? Mivel töltöd az időt? Mint jó pásztor a nyáját, feltámadt Urad téged is vezetni akar. Hát ma őt kövesd! Ne térj le lábnyomáról! Ne menj oda, ahova ő nem vezet. De kövesd oda, ahova ő betér! Ma lábaddal tégy bizonyosságot róla. Indulj, ahova ő megy! Látogasd meg, akit ő meglátogat! Áldás lesz mai utadon.

Szerda (január 19.) *Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek.* Mt 5,7 (Péld 17,5; Róm 9,31–10,8; Józ 5,13–15) „De jó volna, ha...!” – sóhajt fel a diák, ha nem tanult, és a számadás elhalasztását reméli. Sójakok közt koldul elismerést a munkás a főnökétől, és vágyakozva tekint kedvesére a házastárs... De jó lenne, ha észrevenné, megbecsülné, megtenné... Átéltük nemegyszer: Istenünk meghallgatta sóhajunkat, pedig nem érdemeltük meg. Ma légy te is irgalmas!

Ma elvárás helyett te adj: időt, elismerést, kedves szavakat. Bocsáss meg annak, aki megbántott. Saját erődből talán képtelen vagy rá. Ám az Úrtól kérheted az irgalom Lelkét!

Csütörtök (január 20.) *Az eget hirdetik Isten dicsőségét...* Zsolt 19,2 (Jel 14,7b; ApCsel 15,22–31; Józ 6,1–10) Segít az égbolt, hogy ma hitedben megerősödj, lelked nyugalomra leljen. Nézz fel! Akárhova mész, mindig az égbolt alatt maradsz. Onnan jön az élet. Isten áldása. A napfény, az eső, a hó, a szél, a szivárvány, a csillagok, a hold. És onnan fog visszatérni feltámadt Urunk is. Halottak napján, a mécsesek fényében úszó temetőben én is feltekintettem az égre. És valószínűtlenül tisztán ott ragyogtak felettünk a Göncöl csillagai. Hirdették: Isten nemcsak egyszer egy évben, hanem minden egyes éjjel meggyújtja az ég mécseseit. Ő emlékezik ránk, számontart mindannyiunkat. Akárhol vagy, nézz fel! Isten irgalma ott van feletted.

Péntek (január 21.) *Uram, atyánk vagy te mégis! Mi vagyunk az agyag, te a mi formálónk, kezded alkotásai vagyunk mindannyian.* Ézs 64,7 (Jn 15,16; Gal 5,1–6; Józ 6,11–27) Áhítva gondolok sokszor arra, milyen jó volna tökéletesebb lenni. Talán nem vagyok vele egyedül. Ha egészségesebb lennék, és erősebb, okosabb, bölcsőbb, gazdagabb, csinosabb. Ha szépen tudnék énekelni és gitározni. S miként a fazekas az agyagot egyszerű korszóvá formálja, így kaptam testi és szellemi adottságaimat teremtő Uramtól. Ám az egyszerű korszónak talán nincs is más feladata, mint hogy a belé töltött értékes folyadékra vigyázzon. Csak engednem kell, hogy a Mester kézbe vegyen. Vízét-borát-vérét belém töltsse. S hallgatva áldó szavait, eszköz lehetek a kezében, hogy mások is áldásban részesüljenek. Áhíthatnék-e ennél többet?

Szombat (január 22.) *Mert minden dübörögve menetelő csizma és véráztatta köpönyeg elég, és tűz martaléka lesz.* Ézs 9,4 (Lk 1,78–79; 5Móz 33,1–4[7.12–16]; Józ 7,1–26) Golyók, pisztolyok, karabélyok, harckocsik, vadászpilóták, anyahajók, tengeralattjárók, helikopterek, rakéták és tankok milliói születnek ma is. Ezek közül sok hazánkban. Békeidőben. Vajon ki fogja használni őket? Ki fordítja majd ki ellen? Mikor dördül el az első lövés? Hány áldozatot követel majd? Melyikünk lesz az? És kik lesznek az árvák és az özvegyek? Imádkozzunk, hogy a prófécia számunkra is beteljesedjen. Hogy gyerekcipők készüljenek katonabakancsok helyett, menyasszonyi fátylak zubbonyok és golyóálló mellények helyett. Imádkozzunk a Szentírás utolsó sóhajával: „Jöjj, Uram Jézus!” Ámen.

■ SZIGETHY SZILÁRD

A 2022. esztendő ígéje

Csak néhány lépést kell megtennünk ahhoz, hogy valóra váljon életünkben a csoda, hogy átélhessük a Krisztushoz tartozás örömét, hogy betöltse és áthassa életünket Isten derűjének, békéjének, örömeinek és boldogságának mennyei légköre. Mert nem elsősorban külső körülményeink tesznek bennünket kiegyensúlyozottá és boldoggá, hanem az belső mivoltunktól függ. Csak Jézusnál jöhet rendbe életünk, és ez a belső rendben való lét szenteli meg életünk minden külső körülményét is. Így vegyük kézbe napenként az *Útmutatót*, és tegyük meg ezeket a lépéseket.

Először is szánjunk időt az örökkévaló dolgokra. Szakítsunk időt reggeli és esti elcsendesedésre, tegyük az időnként is Isten kezébe, különben szétfolyik és megnyomorodik életünk.

Másodszor: vegyük elő a Bibliát. Nem elegendő csak az *Útmutatót* a kezünkben tartani, elengedhetetlenül fontos olvasni a Szentírást. Aki komolyan olvassa a Bibliát, többet talál, mint amire számított: Jézust magát. A Szentírásban szólal

„*Jézus Krisztus mondja: „Aki én hozzám jön, azt én nem küldöm el.”*
(Jn 6,37)

meg Isten, ott halljuk Jézus hangját, ott találkozunk vele. Megtanít Isten szemével látnunk a világot, önmagunkat és a másik embert is; egyszerre megváltozik körülöttünk minden, és átértékelődnek a dolgok.

Harmadszor: bátran beszéljünk meg mindent Istennek egy barátjával, egy hívő testvérrel. Mindazt, amit nem értünk, vagy régi teherként hordozunk, ami nyugtalanítja lelkünket. Fontos, hogy őszintén beszéljünk valakivel, kimondjuk mindazt, ami belül van. Forduljunk bizalommal lelkipásztorunkhoz.

Negyedszer: rakjuk le életünk terheit Jézusná! A kiegyensúlyozott élet felé vezető úton talán ez a lépés a legfontosabb. Hiszen hogyan is lehetnénk boldogok, amíg súlyos lelkiismereti terheket hordozunk? Hogyan juthatunk el Isten békességére, ha múltunk állandóan vádol? Lépjünk ehhez lélekleben egy kis dombtetőre, ahol kereszt áll a megfeszített Jézussal, akít a Biblia Isten Bárányának nevez. Ő szenvedte el bűneink büntetését, megváltva bennünket.

És ötödik lépésként: maradjunk közösségben Jézussal! Most már együtt járhatjuk vele életünk útjait. Ő nemcsak meghalt értünk, hanem fel is támadt és él, hogy velünk legyen az élet mindenféle helyzetében, hogy szavainkon és cselekedeteinken átáradjon az emberi viszonylatok világába valami egészen új, teremtő erő. Isten országának újjáteremtő ereje, a szeretet, a tisztaság és a derű földöntúli hatása.

KONDOR PÉTER *püspök*

.....
Forrás: *Útmutató*
a Biblia rendszeres olvasásához - 2022

Többszörös öröm

Sikeresen zárult egyházunk Gyermekszív akciója

FOTÓ: KONDOROSI EVANGÉLIKUS NYUGDÍJSHÁZ

Felragyogtak a Magyarországi Evangélikus Egyház diakóniai intézményeiben gondozottak szemei, amikor kézbe vették azokat a képeslapokat, amelyeket ismeretlenül rajzoltak nekik a Gyermekszív elnevezésű karácsonyi adománygyűjtő és figyelemfelkeltő akcióban részt vevő iskolák tanulói. Az ünnepek idején csaknem háromezer üdvözlőlapp érkezett így célba, hogy enyhítse az idősothtonok és egyéb bentlakásos intézmények lakóinak magányosságérzését.

Az akcióhoz kapcsolódó jótékonyági gyűjtést egyházunk a mélyszegénységben élő nagycserkeszi és olcsvai gyermekek javára hirdette meg abból a célból, hogy számukra is kinyílhasson a világ. Tavaly december 6-tól idén január 6-ig összesen 935 500 forint érkezett a *Perselypenz.lutheran.hu* oldalon keresztül hetvennyolc adományozó tranzakcióból. Ebből olyan programokra – például színházba, moziba, múzeumba, élményfürdőbe vagy kirándulásra – viszik a gyerekeket, amelyek mások számára mindennaposak lehetnek, nekik azonban a támogatás nélkül elérhetetlenek lennének.

EvÉlet-infó

Úton az egység felé, úton Jézussal

Kötet az evangélikus–katolikus párbeszéd dokumentumaiból

Az evangélikus–katolikus teológiai párbeszéd elmúlt fél évszázadának legfontosabb dokumentumait tartalmazza az Úton az egység felé – A római katolikus – evangélikus párbeszéd dokumentumai 1972–2013 című könyv, amelyet december 14-én mutattak be Budapesten, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola dísztermében. A bemutatót eszmecsere kísérte: Erdő Péter bíboros, esztergom–budapesti érsek, Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke, Reuss András, az Evangélikus Hittudományi Egyetem professor emeritusa, a kötet társszerkesztője, Kodácsy Tamás református lelkész és Görföl Tibor, a kiadvány másik társszerkesztője beszélgetett.

„A könyvben bemutatott dokumentumok számos olyan témát tárgyalnak, amelyek vita tárgyát képezték, illetve még mindig érzékeny kérdésnek számítanak. Ilyenek például az evangélium és a tradíció, az igazságok hierarchiája, az úrvacsorával kapcsolatos kérdések, az egyház egysége mint cél és a feléje vezető kérdések, a keresztények egyesülésének lehetséges modelljei, a hit általi megigazulás, a pápai primátus és tévedhetetlenség, illetve az apostoli folytonosság az egyházi hivatalban és a tanításban” – mondta el a kötetet ismertetve Reuss András.

Megjegyezte, hogy a könyv elkészítése, a közös munka feledhetetlen ökumenikus élménnyel ajándékozta meg, a tartalmáról szólva pedig felhívta a figyelmet, hogy a szövegek végső szándéka a krisztusi megváltás és a krisztusi evangélium hamisítatlan megvallása és hirdetése. A nyugalmazott professzor szerint el kell jutni odáig, hogy bizonyos különbségeket képesek legyünk hordozni, ehhez pedig azt érdemes végiggondolni, megfogalmazni s annak tudatában lenni, hogy melyek azok a különbségek, amelyek még elviselhetők úgy, hogy egységben vagyunk. „Vegyük komolyan, hogy bár különbözőek vagyunk, de mindannyiunkat mint bűnösöket ugyanaz a Krisztus hív” – emlékeztetett Reuss András.

NEM ELLENFÉL, HANEM PARTNER

A nyugati kereszténység életében bekövetkezett megosztottság elsősorban a lutheri reformáció következménye, ezért ennek az eseménynek a feldolgozása ma is aktuális feladat – mondta Erdő Péter. Fontosnak nevezte, hogy a katolikus–evangélikus párbeszéd dokumentumait összegyűjtötték és kiadták.

A bíboros örömmel és hálaival nyugtázta, hogy Magyarországon az evangélikus egyház a tavaly szeptemberben Budapesten megrendezett nemzetközi

FOTÓK: MAGYARI MÁRTON

eucharisztikus kongresszusra készülve nem ellenfélként, hanem saját meggyőződése alapján, de partnerként szentelt külön figyelmet az úrvacsorának, amely a kötetben szereplő dokumentumoknak is az egyik központi témája.

Erdő Péter szerint az egész társadalom számára jelentőségteljes, hogy pozitív légkör kezd kialakulni a különböző keresztény felekezetek között. Ugyanakkor kiemelte: párbeszédet folytatni két partner tud egymással, nem pedig száz, ezért van kockázata annak, ha sokan akarnak kiadni valamilyen nyilatkozatot, mert akkor nehezzé válik az egyetértés. „Ennek ellenére az ökumenikus párbeszéd, konkrétan az evangélikus–katolikus párbeszéd arra tanít minket, hogy a másikra jobban figyeljünk, hogy a másik pozícióját is próbáljuk megérteni, mégpedig őszinte igyekezettel. Ilyen értelemben a szeretet légköre a más vallási közösségekkel való párbeszédre is kiterjedhet” – hangsúlyozta a bíboros.

AJÁNDÉKOK CSERÉJE

Fabiny Tamás evangélikus elnök-püspök osztotta Erdő Péter megállapítását: a párbeszédet nemcsak könnyebb, hanem érdemes is ketten folytatni, a sok résztvevő, a nagyobb létszám érdemi nyilatkozat kiadására nem alkalmas. Arra a kérdésre, hogy mit tanulhatunk egymástól, mit tanulhatunk önmagunkról, „ajándékok cseréjéről” szolt. Megemlítette Ferenc pápát, aki a svédországi Lundban, a Lutheránus Világszövetség reformációi

megemlékezésén a prédikációjában arról beszélt, mit jelentett az, hogy Luther az emberek kezébe adta a Szentírást. Az evangélikusok pedig tanulhatnak a katolikus egyháztól a liturgia gazdagságáról, kiemelve, hogy abban mekkora erő rejlik.

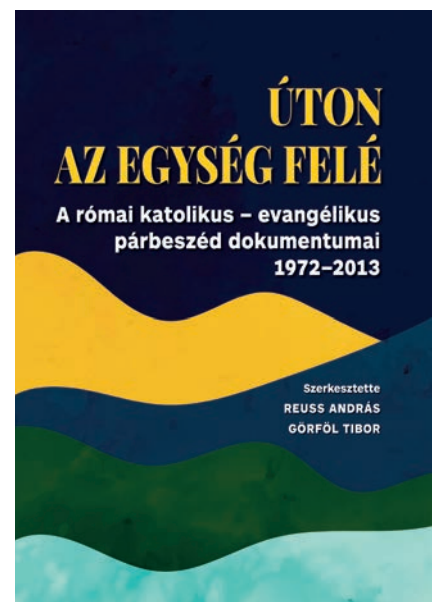
„A lényeg, hogy magunkról kell tanulnunk, hogy tükörbe kell néznünk, közösen gondolkodni, beszélgetni. Ehhez pedig jó úton vagyunk, de közben a beszélgetés után én is tisztázok bizonyos dolgokat, amikkel megerősödöm a saját identitásomban, egyúttal megvizsgálom, hogy miben tévedtem, és nem a másik hibáit keresem, hanem önkritikusan a sajátjaimat próbálom korrigálni. Ezt jelenti úton lenni, ez az egység felé vezető út” – fogalmazott Fabiny Tamás. A püspök a kötet témájáról szolgáló utat az emmausi úthoz hasonlította, „ahol a tanítványok egymással beszélgetnek, de Jézus is ott van velük az úton, mert úgy tudunk együtt beszélgetni, hogy láthatatlanul, de valóságosan ott van Jézus”.

FÁJDALMAS HIÁNY

Az elnök-püspök szerint az úrvacsorai közösség hiányával összefüggésben első lépésként az emiatt érzett fájdalmat kell megfogalmazni, egyúttal keresve rá a megoldást egy komoly, európai diskurzus keretében. Fabiny Tamás szerint a megoldás felé vezető úton a vegyes (evangélikus–katolikus) házasságban élők jelenthetik az első lépést; erre Ferenc pápa is utalt, amikor látogatást tett a római evangélikus templomban.

Azzal kapcsolatban, hogy protestánsok és katolikusok mit meríthetnek egymás álláspontjából, Kodácsy Tamás református lelkész Paul Tillich evangélikus lelkészt, teológust idézve arról beszélt, hogy miközben a protestáns egyházak nemet mondanak a bálványimádás minden formájára, nagyon fontos az a katolikus esszencia, hogy az egyházban miként van jelen valóságosan Krisztus.

■ BALCZÓ MÁTYÁS

Úton az egység felé. A római katolikus – evangélikus párbeszéd dokumentumai 1972–2013. Luther Kiadó – Vigilia Kiadó, Budapest, 2021. Megvásárolható a Luther Kiadó könyvesboltjában és webáruházában (Lutherkiado.hu) is. Ára 4200 forint

Kápolnaszentelés négy püspökkel

A Békés megyei Tótkomlóson a kormányzati támogatásból felújított és kibővített kápolnát négy evangélikus püspök szentelte fel – magyarul és szlovákul – tavaly december 9-én annak a jubileumi hétnek a keretében, amellyel a helyi evangélikus egyházközség megalapításának kétszázhetvenötödik évfordulóját ünnepelték.

1746-ban érkeztek a telepesek a komlói pusztára, alapították meg az evangélikus egyházközséget. A falu építése rá három évre kezdődött. Az első imaházat 1767-ben szentelték fel, a templom 1792–1795 között épült, a költsége huszonháromezer forintot tett ki. Az istenházat 1865-ben újították fel, ekkor épült meg a presbitériumi magtár is.

Az elmúlt harminc évben az egyházközség óvodát, szeretetotthont, szeretetszolgálatot alapított, elkészült a Luther Ház és a Mesterségek Háza. Idén megindultak a templom teljes körű felújításának előkészületei is.

Mint Szpisák Attila tótkomlósi evangélikus lelkész elmondta, a kápolnát a Miniszterelnökség támogatásából korszerűsítették és bővítették. Eddig száz lelket fogadhatott be, most ötven emberrel többen férnek el benne. Érdekesség, hogy a felújított épületben baba-mama termet is kialakítottak, amelyet a kisgyermekes szülők párhuzamosan használhatnak az istentisztelet idején. Hozzátette: a karácsonyi alkalom kivételével advent kezdetétől húsvétig a kápolnában zajlanak az istentiszteletek.

A kápolnaszentelésen Kondor Péter, a Déli Egyházkerület püspöke, valamint Peter Mihoč szlovákiai, Marian Čop csehországi és Jaroslav Javorník szerbiai püspök szolgált.

Kondor Péter a templomban tartott igehirdetésében az emlékkövekről szólt, amelyek mondanivalóval bírnak; megmerevedett szavaknak nevezte őket, amelyekről az ember kénytelen tudomást venni. Szólt Sámuel emlékkövéről, amely Istent dicséri, és jelzi, hogy egyedül Istené a dicsőség. Emlékeztetett arra, hogy az elmúlt kétszázhetvenöt évben is Isten segített. Mindannyian segítségre szorulók vagyunk: rászorulunk arra a támogatásra, amelyet Isten ad; mindenféle segítség fontos, függetlenül attól, hogy nagy vagy apró, különleges vagy hétköznapi. Az elmúlt kétszázhetvenöt év tele volt Isten kegyelmével; „az Úr segített el minket idáig” – húzta alá többször is.

A templomban elhangzott gondolatok után a püspökök és a jelen lévő lelkészek is átvonultak a közeli kápolnához – vitték a keresztlő- és úrvacsorai edényeket, az oltári és szászéki bibliát –, majd a kivitelezőtől Kondor Péter

FOTÓK: BENCSIK ADÁM / MÁRTON LUTHER TÓTKOMLÓSI FACEBOOK-OLDAL

püspök átvette a kápolna kulcsát, hogy aztán továbbadhassa Szpisák Attila helyi lelkésznek.

A kápolnát megszentelve a püspök ezekkel a szavakkal fordult Istenhez: „Használd fel üdvözítő akaratom szolgálatára ezt a kápolnát és mindazt, ami benne van; gyűjtsd össze benne a te népedet nemzedékről nemzedékre, és szenteld meg a te Lelkeddel.”

■ LICSKA BALÁZS
Forrás: Beol.hu

„Isten közelsége ad okot az örömrre”

Megújult az evangélikus Kistemplom Békéscsabán

Felszentelték a kormányzati támogatásból felül és alul, kívül és belül egyaránt felújított békéscsabai evangélikus Kistemplomot. A tavaly december 12-i ünnepi istentiszteleten elhangzott igehirdetésében Kondor Péter, a Déli Egyházkerület püspöke hangsúlyozta: az Úr közel van, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes pedig kiemelte: minden templomtorony egyfajta útmutatás az ég, az Isten felé.

A ma evangélikus Kistemplomnak nevezett istenháza 1745-ben, idősebb Tessedik Sámuel lelkész szolgálata idején épült fel a korábbi rózséből font, sárral tapasztott, paticsfalú épület helyén, így ez lett az első téglából épült evangélikus templom a török kiűzése után a Tiszántúlon. 1773-ban két oldalszárnyal bővítették, majd 1783-ban felépülhetett a torony.

Az ünnepi istentiszteleten Kondor Péter az örömről beszélt, és hangsúlyozta: a szóban benne van a keresztyén élet egész tartalma. Nagy örömként írta le, hogy megújult az evangélikus Nagytemplom és a jaminai templom is, és hogy most felújíthatták a Kistemplomot és a gyülekezeti házat. „Nemcsak ételre és italra, lakás-

FOTÓ: ROSTA TIBOR / MTI

ra és pénzre, hanem mindenekelőtt örömrre van szüksége az embernek” – folytatta a püspök. Aláhúzta: Isten közelsége ad okot az örömrre; az Úr közelségéből eredő örömr olyan, amelyet a gond sem tud elűzni, és aki tele van örömrrel, az szívesen ad belölrre másoknak is.

Ábelovszky László gyülekezeti felügyelő az ünnepi istentiszteletet követő

közgyűlésen elmondta: öt éve kezdték a korszerűsítés tervezését, és a törekvéseket a kormány csaknem hétszázmillió forinttal támogatta. Érdekesség, hogy a szószék és az oltár a munkálatok idejére is az épületben maradt. Megújult a gyülekezeti ház is, a tornacsarnok tetőszerkezetére pedig napelemeket szereltek.

„Egy ékszerdoboz újult meg, amire büszke lehet minden békéscsabai, de egész Magyarország és az egyetemes evangélikus egyház is” – fogalmazott az alkalmon Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes.

„Kitüntetett szerepet játszik Békéscsaba történetében az evangélikus Kistemplom, a város egy kultikus, emblematikus épülete újult meg” – mondta Szarvas Péter békéscsabai polgármester. Hozzáfűzte: az 1718-ban érkezők elsőként egy paticsfalú templomot emeltek a mai Kistemplom helyén, tehát az istenháza szinte egyidős az újjátelepült Békéscsabával. Kutyej Pál igazgató lelkész elmondta: állandó kiállítás nyílt a Kistemplomban, lent és fent, számítanak a békéscsabaiakra és a városba érkezőkre.

FOTÓ: LEHOCZKY PÉTER

■ L. P.

Forrás: Beol.hu

Rangos szakmai elismerést kapott az Ige-Idők kötet

A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Tudományos Bizottsága a 2019-ben megjelent legjobb művészettörténeti publikációkat díjazta. A sorban immáron a huszonhatodik ünnepséget a járvány miatt egy év késéssel, tavaly december 10-én tartották az Akadémia székházában. A rangos Opus Mirabile díjban a Magyar Nemzeti Múzeumban 2017-ben megrendezett, Ige-Idők – A reformáció 500 éve című kiállításához kapcsolódó reprezentatív kötet is részesült.

A többszerzős művek (kiállítási katalógusok, tanulmánykötetek) közül a legtöbb szavazatot az *Ige-Idők* kötet kapta. A kiadványt Kiss Erika művészettörténész, a kiállítás kurátora, Zászkaliczky Márton irodalomtörténész, a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézetének tudományos segédmunkatársa és Zászkaliczky Zsuzsanna művészettörténész, az Evangélikus Országos Gyűjtemény közművelődési igazgatóhelyettese szerkesztette. A harmincöt tanulmányt tartalmazó monográfia szerzői a tudományos élet kiválóságai, témakörük elismert kutatói voltak.

„Mint minden interdiszciplináris műnek, ennek a tanulmánykötetnek is hatalmas előnye, hogy közös látószöveget teremtve közel hozza egymáshoz az érintett tudományágakat, lehetőséget adva eredményeik kölcsönös megismerésére és hasznosítására” – fogalmazott az Akadémia székházában megtartott díjátadó ünnepségen a művet méltató Buzási Enikő. Az MTA Művészettörténeti Tudományos Bizottságának tagja elmondta: „A kötet a reformáció örökségének komplex bemutatásá-

FOTÓ: JAKSITY IVÁN

ra törekszik. Teszi ezt hét kérdéscsoport mentén, amelyek a magyarországi protestantizmus egyedi fejlődéstörténetével és felekezeti viszonyaival foglalkoznak.”

Laudációjában a művészettörténész kiemelte: a tanulmányok többek között a teológia, a liturgia, az egyháztörténelem, az építészettörténet, a művészettörténet, az oktatás, a politikai hagyomány és az eszmetörténet oldaláról is átfogó szellemi képet adnak a magyarországi reformációról, annak hatástörténetéről.

■ GALAMBOS ÁDÁM

A nyugalom napjáról szólt az Aliansz-imahét

Sabbat – Isten ritmusában élni: ez volt a témája a Magyar Evangéliumi Szövetség (Aliansz) 2022. évi országos imahetének, amelynek nyitóalkalmát január 2-án tartották Budapesten, a Felső erdősi metodista gyülekezetben.

Az imahét szervezői a hagyományosan január első teljes hetében megtartott eseménysorozattal arra hívták a testvéreket, a különböző felekezetek tagjait, hogy január 2–9. között országszerte közös imádsággal kezdjék az új esztendőt, kinyitva szívüket Isten előtt igéjének befogadására és a testvéri közösség megtapasztalására.

A 2022-es országos imahét nyitóalkalmán Vályi Györgyi, a Magyarországi

Metodista Egyház Reménység Gyülekezetének lelkésze és Szeverényi János evangélikus országos missziói lelkész, a Magyar Evangéliumi Szövetség elnöke mondott köszöntőt. Az igehirdetések után – egyházunkat Aradi György, a Budapest-Fasori Evangélikus Egyházközség lelkésze képviselte – a nyitóeseményen az Aliansz hat felekezetet felölél vezetőségének tagjai közösen végezték az imaszólamot.

Az idei imahét témáját a Svájci Evangéliumi Aliansz tagjai készítették elő. A hét során a sabbat nyolc aspektusára összpontosítottak: az identitásra, a gondviselésre, a pihenésre, az együttérzésre, az emlékezésre, az öröme, a nagylelkűsége és a reményre. „Azzal, hogy együtt imádkozunk, arra akarjuk bátorítani egymást, hogy a menny ritmusára táncoljunk” – fogalmaztak a tematika kidolgozói. Hangsúlyozták azt is, „imádkozva elkötelezzük magunkat arra is, hogy egészséges közösségeket és gyülekezeteket építsünk”.

EvÉlet-infó

Meg lehet számolni Isten áldásait?

Mozambiki ébredés

Csodálatos dolgok történnék a délkelet-afrikai Mozambikban. Öt évvel ezelőtt az evangélikus keresztények száma háromezer volt, mára negyvenezerre növekedett.

Mozambik az Indiai-óceánnak a Tanzánia, Malawi, Zambia, Zimbabwe és a Dél-afrikai Köztársaság által határolt partvidéken fekszik. Ciklonok, árvizek és aszályok egyaránt előfordulnak itt, ezeket pedig éhínség követi. A portugál gyarmatosítóktól 1975-ben vált függetlenné az ország, de a függetlenség örömét és lehetőségeit nagyon hamar polgárháború váltotta fel, amely 1977 és 1992 között romokba döntött mindent. A gazdaság helyreállítása azóta is nagyon lassan, szinte dőcögve halad.

Hogyan is kezdődött az ébredés? A mozambiki evangélikus egyház megalakulásáról először kenyai kiküldetésünk alatt hallottunk. Dr. Walter Winterle, nairobi evangélikus gyülekezetünk brazil származású lelkésze személyes barátunk volt, aki bekapcsolódott a Mozambikban éppen akkoriban kezdődött misszióba. Később Dél-Afrikába költözött, és a munkát fokvárosi, majd pretoriai központtal folytatta, rendszeresen látogatva a mozambiki gyülekezeteket.

A Mozambikban élő maroknyi lutheránus kérésére Walter lelkész 2010-ben elindította a teológiai oktatóprogramot, amelyet a Brazil Konkordia Szeminárium használ. Az oktatást évi háromhetes kurzusokkal kezdték el. A teológusok a kurzusok között havonta találkoztak, hogy megbeszéljék és átismételjék a tanultakat. Közben, átérezve a felelősséget, pásztortolták a megalakult gyülekezeteket.

A lelkészi szolgálatot teljesen önkéntesen látják el, semmiféle fizetséget nem kapnak érte; ehhez pedig nagy elszántság és elhivatottság kell. Megélhetésüket, családjuk eltartását ugyanúgy a föld

kezdetleges módszerekkel való művelése biztosítja, mint minden más gyülekezeti tagét. Emellett nyolc-tíz gyülekezetnek viselik gondját, amelyeket döntően gyakorlatosan közelítenek meg.

FOTÓ DR. WALTER WINTERLE ARCHÍVUMÁRÓL

2021. december 10. emlékezetes napként vonul be az ország evangélikusainak történetébe: újabb tizenöt teológushallgatót szentelték lelkészé.

Fussuk át gyorsan az egyház statisztikai adatait. A mozambiki evangélikus egyház alapítási évének 2006 tekinthető. Az első nyolc lelkészt 2015-ben szentelték fel. Az ezt megelőző három évben ezernegyvenöt ember keresztkedett meg. Egy évvel később az újdonsült lelkészek odaadó szolgálata nyomán már harminchárom gyülekezet alakult, és mintegy háromezer keresztelezés történt. 2021 decemberében százharminc gyülekezet van, tehát több mint négyszer annyi, mint öt évvel ezelőtt. A megke-

reszteltek száma pedig több mint negyvenezerre nőtt.

Az egyház az ige hirdetésén kívül más tevékenységekkel is építi a gyülekezeteket. A Dorcas projekt keretében asszonyokat és lányokat tanítanak a szabás-varrás és a hímzés fortélyaira, ezzel is segítve őket, hogy némi pénzkereseti lehetőséghez jussanak. Sajnos nagy a

hiány varrógépekből, alapanyagokból és szabásmintákból, melyekre nagy szükség lenne a tizenöt működő csoportnak.

A másik kezdeményezés az Agro-Lutero projekt. A huszonkét megalakult csoportból tavaly tizenkilenc sikeresen zárta az évet különböző, az adottságoknak megfelelő termények termesztésével. A termények hetven százalékát maguknak tartották meg a farmerek, harminc százalékát pedig a projektalpnak ajánlották fel; ebből újabb területet vásároltak, a tagokat továbbképzésre küldték, vetőmagot szereztek be, és rászoruló családokat támogattak.

Walter lelkész a legutóbbi beszámolóját azzal zárja, hogy megkérdezi: meg lehet számolni Isten áldásait? Hiába próbáljuk számba venni őket, vég nélküliek. Isten kegyelmes, és áldásait árasztja ránk, különösen az evangélium hirdetése által.

■ BÁLINT ZOLTÁN

A szerző vízmérnök, korábbi misszionárius, az Evangélikus Külmisziói Egyesület vezetője tagja

Az Evangélikus Külmisziói Egyesület minden esztendőben meghirdeti vízkeresztől húsvétig tartó adománygyűjtését. Az idén beérkező összeggel a Mozambikban elindult lelki ébredést, a növekedésben lévő ottani evangélikus gyülekezetek szolgálatát támogathatjuk Magyarországról. Az adományokat a következő számlaszámra lehet átutalni: 11711034-20804538-0000000 (Evangélikus Külmisziói Egyesület).

FOTÓ: IOVINI / PIXABAY.COM

Szemerei János püspök
Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület

Arányok

„Miért a levegőben térítik el a repülőgépeket? Azért, mert lent hatalmasak, fent viszont olyan kicsik...” Talán ismerős ez a vicces, de meghökkentően ostoba „magyarázat”. Amire viszont szeretnék ma rámutatni ezzel a furcsa logikával felépített okfejtéssel, hogy az ember nem is képzelet, milyen könnyen az áldozata lehet az arányok csapdájának.

A show- és filmipar alkalmazza talán leginkább az arányokkal való játék vagy éppen megtevesztés technikáját. Ha például valakit kisebbnek akarnak láttatni a színpadon vagy a filmvásznon, akkor olyan környezetbe helyezik, ahol minden körülötte lévő tárgyat megnagyobbítanak. Ha a néző azt látja, hogy annak az embernek nem ér le a székről a lába a földre, vagy alig éri fel a kilincset, akkor nagyon kicsinek gondolja őt, pedig a színész nem lett egy milliméterrel sem kisebb. Ez természetesen a másik irányban is igaz. Ha Gullivert a törpék országában a valóságosnál nagyobbak kívánják láttatni, akkor a környezetében lévő kellékeket kicsinyítik le, és ő máris nagyobbak tűnik. A régi katedrálisok építői is gondoltak erre. Építészeti megoldásokkal el tudták érni, hogy az oda belépők az lsten házában érezzék meg a kicsiségüket...

Egy ismerősöm rendelt az interneten egy tálcát. Erősen megdöbbsent, amikor megérkezett, mert a vártnál sokkal kisebb volt. Nyilván hibázott a megrendelő, mert nem nézett utána pontosan a méretnek, hanem a fotó alapján elképzelte valamikorának. A valóságban annak töredéke volt. Az arányok játékának és torzításának sok más furcsaságát is felfedezhetjük, ha figyelmesek vagyunk.

Nem csak a fizikai valóság arányai borulhatnak fel bennünk. Az információs térben is aránytalanul terjednek a hírek. Régóta tudjuk, hogy a megszokott nem hír, csak az, ami eltér tőle. Azt is ismerjük, hogy a rossz hír sokkal gyorsabban terjed, mint a jó...

A hírekben mi megy át az egyházi életből? Többnyire a kiemelkedő ünnepek és a bulvárhírek. Egy egyházzal nem szimpatizáló ember az előbbi simán átlapozza, mert nem érdekli, ugyanakkor megakad a szeme egy-egy egyházi visszaélésen. Azt fejcsóválva elolvassa, felbosszantja a hír, a kevés információból aránytalan és igaztalan következtetéseket von le, magából kikelve azon füstölög, hogy micsoda képmutatók a papok, az egyház mihaszna, képmutató társaság, akikkel ezt meg azt kellene tenni...

Az információk tengerében egy nyílt óceánon hanykolódó hajótöröthöz hasonlóan könnyen elveszítjük a tájékozódóképességünket. Támpont nélkül képtelenek vagyunk helyesen bemérni a méreteket és az irányokat is. A világhírrel együtt a hírek, információk és dezinformációk áradata is cunamiként csapott át felettünk az elmúlt majdnem két évben. Sajnos az abnormalis információk is szedik a maguk áldozatait. Én személy szerint döbbenet figyelem, hogy milyen sok embertársunk van, aki annyira kiábrándult már mindenből és mindenkiből, hogy inkább fogadja el hitelesnek az ellenőrizhetetlen háttérű önjelölt riogatók összeesküvés-elméleteit, mint a hivatalos személyek véleményét, még akkor is, ha elkötelezett egészségügyi szakemberekről van szó.

Az arányzavar abban is jól látszik, hogy sokan nem érzékelik a vírus okozta fenyegetettség és a vakcinák esetleges mellékhatása miatti kockázat között lévő nagyságrendi különbséget.

Korunkban nagyon elterjedt tévhit, hogy a bennünket körülvevő világ olyan, amilyennek mi gondoljuk. Fontos, hogy mit gondolunk, de ne lepődjünk meg azon, ha a környezetünk esetleg mást gondol. A vírus nem aszerint viselkedik, hogy az adott ember mit gondol róla. Érdekes módon a vírustagadókat a vírus nagyobb arányban támadja meg, mint az óvatosakat. Rengeteg ismert vírustagadó halt már meg Covidban szerte a világon, akik nagy magabiztossággal állították, hogy ez a vírus nem is létezik...

Nem valamiféle bosszúból támadja őket jobban a vírus, hanem mert az óvatlanságukkal és a felelőtlenségükkel ők maguk idézik elő a bajt. Rossz volt olvasni az újságban, hogy ifjúságom legismertebb rockzenekarának, az Omegának a frontembere, Kóbor János is úgy halt meg, hogy barátai hiába szerették volna, nem tudták rábeszélteni, hogy vegye fel a védőoltást.

Nekünk, egyháziaknak fájóan ismerős, hogy sokaknak ingyen sem kell az, ami segíthetne, életben tarthatna, amit valaki már ki is fizetett helyettünk...

Az arányok érzékeléséhez megbízható támpontra van szükség. A miniatűr alkotások készítői műveik mellé külső támpontot adnak, mondjuk, egy ismert pénzérmét vagy még kisebb dolgoknál egy hajszálat. A mi támpontunk a karácsonykor testté lett Ige, az emberré lett szeretet, Jézus Krisztus. Kísérjen bennünket ő az új évben! ■

Közösségben élve, közösséget szolgálva

A páros íróasztalnál: dr. Cserhátiné Szabó Izabella

Az igehirdető műhelyében című sorozatunkban lelkészekkel találkozhatnak olvasóink „háttér munka” közben: elsősorban arról kérdezzük őket, miként készülnek a prédikációra, s eközben milyen tárgyak veszik őket körül. Dr. Cserhátiné Szabó Izabellát, az Északi Egyházkerület püspökhelyettesét, a Főti Evangélikus Egyházköztség lelkészét íróasztalánál kérdeztük istentiszteletre készülésének műhelytitkairól.

Két asztal és emlékek lenyomatai.

„A parókián lévő asztal azért kedves a számomra, mert dupla íróasztalunk van, azaz kétszékű. Férjemmel volt az életünkben egy olyan szakasz, amikor munkahelyi, hivatásunkból adódó elfoglaltságok miatt alig volt időnk egymással találkozni. Ekkor eldöntöttük, hogy olyan íróasztalunk lesz, ahol egymástól karnyújtásnyira lehetünk. Így munka közben megérinthetjük egymást, ha jólesik, és hallhatjuk a másik szuszogását” – mondja a lelkész.

Az íróasztal falán lévő alkotásokra és tárgyakra is felhívja a figyelmet: „Ide szoktuk kitűzni azokat a gyermekeinktől, unokáinktól kapott műveket, fotókat, amik különösen is fontosak a számunkra. Kapcsolódási pontok, közös emlékek »lenyomatai«”.

A másik asztal a gyülekezeti irodában található. „Kemenesmihályfán, első szolgálati helyemen olyan lelkési munkaközösségnek lettem tagja, ahol Józsa Márton vezetésével minden héten együtt készült az igehirdetésre a kemenesaljai lelkészek. Győrbe kerülve ez folytatódott, mert első apósom, Tekus Ottó korábban ehhez a Vas megyei közösséghez tartozott, és továbbvitte új szolgálati helyére, hogy ige körül együtt lenni lelkési közösséget formáló erő. Főtra kerülve hiányzott a közös készülés, ezért az itteni egyházmegyében már én lettem ennek a megalapítója és motorja. Így a különböző lelkiségű lelkész testvérekkel itt is minden hétfőn találkoztunk. Ez a szokás akkor bicsaklott meg egy kicsit, amikor az iskolai hitoktatás miatt átalakultak a szolgálati időpontjaink, és túlterheltek lettek a délelőttiink. Most ismét lelkészek vagyunk, és néhányan próbálunk újra találkozni.”

Kereszt. „Egyik konfirmanduscsoportomtól és szüleiktől kaptam ezt a keresztet.” A lelkész felidézi a taizéi közösséghez kötődő emlékeit, majd a számos kiváló

erőteljes inspirációkat, amik a prédikációimra is hatnak. A lelkési közösségben elhangzó gondolatokból sokat felírok a füzetembe. De az olvasmányaim, kommentárok, szépirodalom, versek is, a *Lelkipásztor* folyóirat, Varga Gyöngyi áldás-kötetei, a *Békesség nektek!* gyülekezeti munkaprogramok is segítik meghatározni a készülést. Az igehirdetéseimet mindig kézzel írom. Teológus koromban és kezdő lelkészként csak vázlatom volt. Bár

FOTÓK: MAGYARI MÁRTON

fényképet megszemlélve megtudjuk, hogy azokat fia, Tekus András készítette. „Ezek is jelzik, hogy a kapcsolatainkból is táplálkozunk, ajándékok vagyunk egymás számára.”

Füzet, Biblia és könyvek. „Lelkészeknek lenni szüntelen próbálkozások és útkezeségek története” – vallja az igehirdetésekre készülés szépségét hangsúlyozva Cserhátiné Szabó Izabella. Arról is szól, hogy egy-egy prédikációt hosszú folyamat előz meg. „A kapcsolataimból, az emberekkel való találkozásokból, a beszélgetésekből szerzem azokat a nagyon

az igehirdetés számomra szóbeli műfaj, amelyben helye van a »pillanat ihlettségének«, idővel leírva is egyre jobban kidolgoztam a prédikációimat.”

Cserhátiné Szabó Izabella a főti Olta-lom Idősek Otthonában is tart áhitatokat. „Az ott élők többsége demens. Számukra a tömör és csattanós történetek, az énekek könnyebben célhoz érnek. Mindig nagy ajándék, és az ápolók számára is öröm, amikor látják megnyílni a gondozottakat, bekapcsolódnak a közösségbe, dudorászva, kinyílt szemmel, olykor kiegészítve a mondataimat.”

■ G. Á.

Magányos vacsora, avagy egyedül Krisztus – Krisztus egyedül

A tolnai dombok között található az egykor szebb napokat is megélt, evangélikus gyökerű kis falu, Varsád. A türelmi rendelet után épült templomának eredeti, de töredékes oltárképe az Evangélikus Országos Múzeumban 2022. január végéig látogatható, az úrvacsoráról szóló nagyszabású kiállítás záróképe. Töredékessége egyszerre gondolatébresztő és sokatmondó is lehet, ha elidőzünk előtte.

Első pillantásra aránytalannak tűnik a nagy méretű, díszes keret és a picike festménytöredék kontrasztja. A hiánytalanul, szinte eredeti állapotában megmaradt ráma és a nagyon is hiányos festmény. Az aránytalanság fordítva talán élvezhetőbb lenne: ha nagyobb lenne maga a kép, a keret pedig kisebb. A nézőt azonban szinte vonzza ez az aránytalanság, nem tud elvonatkoztatni az elé táruló látványtól.

A vastag, festett ráma egyben elhatárol és meghatároz, elkülönít és össze is köt. A képkereteknek alapvetően kettős funkciójuk van: védik a műtárgyat, és segítik a vizuális megjelenését. A keret segít értékelni és megérteni a műtárgy szerepét. Megszabja a határokat, és nem enged elkalandozni bennünket, ugyanakkor segít megérteni a tartalmat.

A megmaradt varsádi oltárkép belsejének üressége, a vászon fehérsége zavarba ejtő és kissé nyomasztó. Sokáig úgy tűnt, talán ki se lehetne állítani, annyira töredékes az egész. Számomra, muzeológus számára ez a festményrészlet mégis sokatmondó. Egyrészt arra emlékeztet, hogy a régi értékeink veszélyben vannak, oda kell figyelniük megőrzésükre. Másfelől nemcsak egy letűnt kor kultúrájának múzeumba zárt töredékeként, kuriózumként mutogatható látványosságként nézhetünk rá, hanem egy töredékében is üzenetet hordozó, az utókort a lényegre figyelmeztető tárgyról van szó.

Ha ugyanis közelebbről megvizsgáljuk a jelenetet, láthatjuk, hogy az egykor az utolsó vacsorát ábrázoló képből csak Krisztus alakja maradt meg. A kép közepén kezében a kenyérral látható, előtte az asztalon a kehely a borral, a tányéron sült bárány. Jézus jobbán János ül, miközben a Mester vállára hajtja a fejét, balján pedig egy másik tanítvány töredékes alakja tűnik fel.

Bár a mű nagy része hiányzik, a kulcsfigura és az úrvacsora szereztetésének pillanata mégiscsak megmaradt. Nem néhány láb vagy a háttér egy részlete maradt fent, hanem a lényeg. A festmény a

maga szakadtságában, töredékességében is teljességet sugároz.

Az 1775 körül készült alkotás nem egy híres mester műve, hanem helybéli, esetleg környékbeli, magát talán nem is piktorként meghatározó alkotó ke-

vacsora is lehetne a címe, mivel kevés tanítvány maradt a Megváltó körül. Úgy tűnik, Jézus egyedül van. Egyedül, de ugyanakkor hívogat is. Nemcsak a kereten belül, hanem a valóságban is rengeteg hely van még mellette – csak rajtunk

FOTÓ: TORDAI RÓBERT

zének munkája. Krisztus ábrázolása se nem szép, se nem dicsőséges, leginkább a kortársak közül valaki lehetett hozzá a minta vagy a modell. A kép készítője az emberré lett Krisztust festette meg, egyet közülünk, aki mégis más volt, mint a többi. A török kiűzése után Varsádra érkező telepesekből álló gyülekezet, amely templomot épített, és feldíszítette, nem idealizált, saját elvárásait Krisztusra vetítő Megváltót akart az oltárára helyezni, hanem a bűneinket elhordozó, értünk emberré lett Urat. Vajon nekünk ma milyen az istenképünk?

A kihagyás, az üresség, a vászon nyers felülete egyszerre figyelmeztet bennünket, és lehetőséget is kínál számunkra. A varsádi oltárképnek *Magányos*

műlik, hogy odaülünk-e hozzá, vállaljuk-e a tanítványságot. Tőlünk függ, hogy csak műalkotásként, kordokumentumként tekintünk-e a festményre, vagy esetleg anélkül többet látunk benne.

Számomra ezenkívül van még egy jelképes üzenete is. Ahogyan az egész képből csak Krisztus alakja maradt meg, számunkra sem kell több, ha az életünkben őt meg tudjuk őrizni. Ha minden elvész is körülöttünk, Jézus akkor is elég nekünk. Ő pedig mindig hív és vár, ahogyan a 2022. év igéjében is üzeni: „Aki éhözám jön, azt én nem küldöm el.” (Jn 6,37)

■ HARMATI BÉLA LÁSZLÓ

.....
A szerző művészettörténész,
az Evangélikus Országos Múzeum vezetője

Végre megérkezni oda, ahova mindig is tartoznunk kellett volna

Keresztelő, konfirmáció – felnőtt fejjel

„Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el” – ígéri Jézus a 2022. év igei motójával kijelölt evangéliumi szakaszban (Jn 6,37). Hogy nemre és életkorra való tekintet nélkül milyen változatos utakon lehet hozzá megérkezni, azt jól tükrözi összeállításunk. Öt élettörténeten keresztül mutatjuk be, milyen tapasztalatokkal gazdagodtak interjúalanyaink azáltal, hogy felnőttként részesülhettek a keresztség szentségében, vagy élhették át a konfirmáció ünnepét.

A budapest-kőbányai evangélikus gyülekezetben a reformáció vasárnapján tartották a konfirmációi istentiszteletet. A nyolc konfirmandus között egy hatvan-nyolc éves és egy harmincas éveiben járó felnőtt is először vett úrvacsorát. Velük ültünk le beszélgetni az ünnepi alkalom végén.

SZERETETTEL BEFOGADTATNI

Gyula öt évvel ezelőtt került a főváros X. kerületének evangélikusai közelébe. „Feleségemmel gyakran veszünk részt városi sétákon. 2016-ban egy kőbányai séta keretében megnézhattuk a Kápolna

utcában álló evangélikus templomot is. A helyi lelkész, egy nagyon szimpatikus fiatalember, Benkóczy Péter fogadott minket, mesélt a templomról és a gyüle-

kezettről. Nemcsak az ő személye, hanem az épület is nagyon megtetszett nekünk, így aztán először a feleségem kezdett el járni az alkalmakra, majd hamarosan én is. Bevallom, engem eleinte csak a kíváncsiság vezérelt, ám ez idővel egyre inkább megváltozott.”

Gyuláék csatlakoztak a konfirmációi előkészítő csoporthoz is. „1953. június 28-án, tizenöt napos koromban kereszteltek meg katolikusnak, de utána semiféle vallásos nevelésben nem részesültem. Ennek ellenére mindig érdekelt a vallás, sokat is olvastam róla, mert úgy gondoltam, hogy az általános műveltséghez bizonyos vallási ismeretek hozzátartoznak – tette hozzá a nyugdíjas éveiben járó konfirmandus. – Számomra az is meghatározó volt, hogy lelkészként Péter milyen szeretettel fogadott be ismeretlenül is. A gyülekezeti tagoktól is ugyanezt a nyitottságot tapasztalhattuk meg. Én pedig elindultam egy úton.”

Krisztiánt, a másik felnőtt konfirmandust egy baráti házaspár keresztapának kérte fel, pedig ő maga sem volt megkeresztelve. Számára nagy élményt jelentett felnőttként úgy megtanulni az egyház tanítását, illetve elsajátítani a hittel kapcsolatos ismereteket, hogy volt kivel megbeszélnie a kételyeit is. „A környe-

”

*A lelkésszel való beszélgetéseink során
szép lassan kialakult bennem egy másik világvkép.
Ebben már Isten is benne van,
ez pedig megnyugvással tölt el. (Gyula)*

zetemben nincs vallásos ember, ezért a keresztlői, illetve konfirmációi felkészítő időszak elején úgy éreztem, mínuszról indulok. Rengeteg kérdésem volt, a lelkész-szel való beszélgetések sokat segítettek” – tette hozzá a fiatal ember.

Izgalmas lehet az is, hogy a több hónapos felkészülési idő alatt vajon ho-

Beszélgetésünk végén elmondták azt is, hogy számukra milyen üzenettel bír a 2022. év igéje. „Jézus nagyon megértő, megbocsátó és befogadó – kezdte a választ Gyula. – Még azt is megbocsátotta, hogy hat évtizeden át neki nem volt helye a gondolkodásomban.” Krisztián a közösséghez tartozás öröme felől köze-

mei lelkemben nagyon megmaradt a dédimamám ágya fölött lógó Jézus-kép is. Ezen Jézus egy felhőn ült, körülötte pedig bárányok voltak” – kezdte el mesélni a történetét a ma már két tizenéves gyermekét nevelő édesanya, Kriszti. Korábban a legnagyobb nehézséget az okozta számára, hogy nem ismerte azokat az egyházi formákat, amelyek a hitében segítettek volna. „Nem volt útvezetőm, és ez nagyon nehéz volt. Nagyon sajnálom, hogy még középiskolás koromban sem voltak körülöttem hívő emberek, akik utat mutattak volna. Így aztán az életemből kimaradtak olyan élmények is, amelyeket a gyülekezethez tartozó, korosztályombéli fiatalok átélhettek. Gondolok itt például a nyári táborozások hangulatára vagy a bibliakörös beszélgetések építő jellegére.”

A benne lévő úrt Kriszti imádságban vitte az égiek elé. „Huszonhat évesen, egy lelki mélypontra azt kértem a jó Istentől, hogy olyan társat adjon mellém, aki segít az ő útján járni. Ez az imám meghallgatásra talált, mert István, a férjem régi evangélikus családból származik, ő maga is templomba jár, hívő ember.” Az esküvőjük közeledtével a menyasszony számára sem volt kérdés, hogy az Isten színe előtt is szeretnének házasságot kötni annak ellenére, hogy ő maga még meg sem volt keresztelve. Ezért Kriszti rendszeresen járt a keresztlői előkészítőre. ►

„*Számomra meghatározó élményt jelent az, hogy még teljesen kívülállóként is befogadott a közösség. (Krisztián)*”

gyan alakult az interjúalanyok istenképe, mennyire változott meg a hitük.

„Én elég rögzös úton jutottam el oda, hogy konfirmáljak – vallotta be Gyula. – A lelkész-szel való beszélgetéseink során szép lassan kialakult bennem egy másik világkép. Ebben már Isten is benne van, ez pedig megnyugvással tölt el. Ha a mindennapokban fel is merülnek bennem kétségek és aggodalmak, a kialakult bizalommal ki tudom mondani: a problémáimmal nem vagyok egyedül, Isten segítségével sikerül majd megoldanom őket.”

lítette meg Jézusnak a *János evangéliumában* olvasható üzenetét: „Számomra meghatározó élményt jelent az, hogy még teljesen kívülállóként is befogadott a közösség.”

ISTEN VÉGTELEN SZERETETÉNEK ÖLELÉSÉBEN

„Anyukám párttag volt. A katolikus nagymamámmal viszont kislánykoromban, a nyári szünet nála töltött két-három hetében gyakran imádkoztam. Gyer-

FOTÓK: SZAKOLCZAI RICHÁRD

„Huszonnyolc évesen élhettem át a keresztség szentségét. Azóta sem tapasztaltam hasonló, felemelő élményt. Éreztem, hogy ott volt velem, mellettem az Isten, mert egy végtelen szeretet vett körül. Nagyon közel éreztem magam hozzá. Olyan jó lenne ezt máskor is átélni!” – tette hozzá vágyakozva az azóta is aktív hitéletet élő interjúalany.

IGE A TÜKRÖN

Dénes útja sok szempontból hasonló Krisztiéhez. „A mi családunk nem volt válásos, bár engem személyesen mindig von-

Az akkor már a fővárosban élő jegypár a fasori evangélikus gyülekezetben lelt új lelki otthonra. „Számomra nagyon fontos volt, hogy olyan lelkészt találjak, akivel a sokszor nehéz felkészítő utat szívesen végigjáróm. A helyzetet nehezítette, hogy a koronavírus-járvány közepén voltunk. Aradi György lelkész ennek ellenére nagy szeretettel és rugalmassággal vállalt el. Online tartottuk az alkalmakat a nap végén, a munkaidő után” – emlékezett vissza az azóta már konfirmált gyülekezeti tag. A keresztelői felkészítő során ugyanis olyan mély be-

évi, lapozgatható igés naptárat, amivel a párom szokott megajándékozni. Néhány évvel ezelőtt az egyik igei üzenet ez volt: »Mindenre van erőm a Krisztusban, aki meg erősít engem.« [Fil 4,13] Ez annyira megragadott engem, hogy nem lapoztam el, hanem azóta is kint van az aktuális naptár mellett. Minden fogmosás vagy borotválkozás közben elolvasom ezt a mondatot, hogy erőt merítsek belőle. Egy nehéz nap elején ebben az ígértben bízva nyugodtan indulok munkába, vagy egy fárasztó, esetleg kudarcos nap végén békében fekszem le. Néha hangosan is elolvasom, mert tudom, a szavaknak olykor nagy erejük van. Számomra ez a mondat olyan sokat ad, hogy a keresztségben is ez lett az igém.”

S hogy mit jelentett Dénes számára felnőttként Isten gyermekévé válni? „Mély és meghitt alkalom volt. Nem lehet szavakba önteni, mennyire bensőséges pillanatként éltem meg, ahogy a keresztelőmkor ott álltam az Isten színe előtt egyedül. Úgy éreztem, hogy végre megérkeztem oda, ahova igazából mindig is tartoznom kellett volna.”

REMÉNY A JOBBÁ VÁLÁSRA

Tavaly a pünkösdi konfirmációkor a fasori evangélikus gyülekezetben Dénesen kívül még négyen tettek tanúbizonyságot hitükről. Közöttük volt Emese is, az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyik levelező tagozatos, katekéta-lelkipásztori munkatárs szakos hallgatója.

„Számomra nagyon inspiráló volt a konfirmanduscsoportunk közössége. Bevallom, negyvenegy évesen kicsit félve kezdtem el a felkészülést, hiszen gyerekként kellett volna az oltár elé kiállnom. De ma már egyáltalán nem bánom, hogy csak most került erre sor, ugyanis most tudtam igazán átélni, mit jelent konfirmálni” – vallja meg. Hosszú és kacskaringós utat járt be, míg eljutott a fasori gyülekezet oltáráig. „Kisgyerekként katolikusnak kereszteltetek. Már egészen fiatalon vonzott az Istennel való együttlét. Egy időben azon is gondolkodtam, hogy apáca leszek, de ugyanakkor családot is szerettem volna. Pápán a református gimnáziumba jártam. Ez olyan hatással volt rám, hogy az érettségi után lelkész szerettem volna lenni, de a családi helyzetem miatt akkor ezt nem tehettem meg.”

Emese idővel a fővárosba költözött. Gimnazista korú fiát egyedül nevelő édes-

„
Huszonnyolc évesen élhettem át a keresztség szentségét. Azóta sem tapasztaltam hasonló, felemelő élményt. Éreztem, hogy ott volt velem, mellettem az Isten, mert egy végtelen szeretet vett körül. (Kriszti)

zott a hit. Belső indíttatásra hittem, hogy Isten létezik. Amikor a feleségemmel megismerkedtünk, gyakran elmentem vele vasárnap a templomba. Megfogott az evangélikus egyház légköre, de még akkor sem gondoltam, hogy meg kellene keresztelkednem. Az esküvőhöz közeledve éreztem azt, hogy templomi esküvőt is szeretnék, és meg akarok keresztelkedni is” – foglalta össze a kezdeteket röviden a negyvenegy éves fiatalember.

szélgetések alakultak ki a lelkéssel, hogy Dénes úgy érezte, mihamarabb szeretne konfirmálni is.

Jézus nemcsak hogy nem küldi el azokat, akik hozzá akarnak menni, de egészen különös módját is megtalálja, hogyan lelkéji meg az őt keresők a hozzá vezető utat. Ehhez még a reggeli fogmosás perceit is fel tudja használni. „A fürdőszobában a mosdó mellett van egy kis polcom – mesélte Dénes –, oda szoktam tenni az adott

KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ - FOTÓ: MAGYARI MÁRTON

”

Nem lehet szavakba önteni, mennyire bensőséges pillanatként éltem meg, ahogy a keresztelőmkor ott álltam az Isten színe előtt egyedül. Úgy éreztem, hogy végre megérkeztem oda, ahova igazából mindig is tartoznom kellett volna. (Dénes)

anyaként gyülekezeti közösséget kerestem, és a fasori evangélikusoknál találta meg. „A fiam a fasori evangélikus gimnáziumba jár. Sokat jelentett számunkra az, hogy az iskolalelkész, Csepregi András nagy szeretettel fordult felé. Amikor pedig először vettünk részt a gyülekezet családi hétvégéjén, magával ragadó volt, ahogy a lelkészek, élükön Aradi Györggyel, illetve a gyülekezeti tagok ismeretlenül is első látásra befogadtak” – idézi fel az édesanya.

Emesének a lelkészségről szőtt álma idővel ismét felerősödött. Egy vidéki cigány közösségben átélt imaélménye arra indította őt, hogy átértékelje addigi hitéletét. „Többedmagammal házi istentiszteleten voltunk. Egy nyolc általánost végzett cigány ember olyan szívből jövően, meggyőződéssel és hittel telve imádkozott, hogy – miközben patakokban folyt a könnyem – úgy éreztem: az én hitem hozzá képest csak egy kirakat vagy valami romantikus elképzelés. Arra vágytam, hogy én is megélhessem az alázatnak ezt a mélységét. Attól kezdve elkezdtem újraépíteni a hitemet és az istenkapcsolatomat bibliaolvasással, imádkozással, énekléssel, közösségbe járással. És milyen csodás az Úr: most már másodéves hallgató vagyok az Evangélikus Hittudományi Egyetemen.”

Emese életének egyik legmeghatározóbb élménye a konfirmációja lett. Ahogy

fogalmazott: így még nem látta a templomot. „Csodálatos esemény volt – idézi fel a pünkösdi istentiszteletet. – Amikor érzi az ember, hogy ott van a Szentlélek, a padok mintha tíz centivel feljebb lennének, a gyülekezet pedig fülig érő mosoly-

KÉPŐNK ILLUSZTRÁCIÓ - FOTÓ: JENS SCHULZE / EPD-BILD

lyal értünk imádkozik. Annyira fölemelő élmény volt, hogy a gyülekezeti tagokkal hónapokig emlegettük az alkalmat.”

Arra a kérdésre, hogy fontos szempont volt-e az úrvacsoravétel lehetősége a konfirmációra való jelentkezéskor,

Emese egyértelmű igennel válaszol. „Ez újabb lépcsőfok volt ahhoz, hogy azt a szövetséget, amelyet Krisztus adott nekünk, minden alkalommal meg tudjam erősíteni. Mert ott van benne az ígélet, hogy számomra is van remény, hogy mindig jobbra válhassak.”

EVANGÉLIKUS KÖZÖSSÉGBEN

Beszélgetéseink során szinte minden alkalommal szóba került, mit jelent az új tagok számára az evangélikus közösséghez tartozni. Álljanak itt az ezzel kapcsolatos személyes gondolatok is.

„Számomra nagyon fontos, hogy teljes jogú tagja lehessen annak a közösségnek, amely fenntartás nélkül befogadott.

Már a kezdetekkor úgy éreztem, az evangélikus tanításban és gyakorlatban semmiféle kényszer nincs, ellenben nagy szabadság van benne. Nekem ez tetszett” – vallotta meg Gyula.

Kriszti a reformátor érdemeit emelte ki: „Luther Mártont nagyon tisztetem, nagyra tartom, amiért mindezt véghez vitte. Örülök, hogy evangélikus lettem, és azért is hálás vagyok, hogy a két gyermekünk evangélikus óvodába járhatott, most pedig az aszói evangélikus gimnázium tanulói lehetnek.”

Dénes számára a valahová tartozás élménye a legfontosabb. „Sokat kaptam azáltal, hogy lett egy egyházam, van egy gyülekezetem, egy közösség, ahol jól érzem magam. Létezik egy olyan templom, ahova szívesen megyek. Jó valahová tartozni.”

■ BODA ZSUZSA

”

Bevallom, negyvenegy évesen kicsit félve kezdtem el a felkészülést, hiszen gyerekként kellett volna az oltár elé kiállnom. De ma már egyáltalán nem bánom, hogy csak most került erre sor, ugyanis most tudtam igazán átélni, mit jelent konfirmálni. (Emese)

Könyvektől a Lutherzokniig

Évértékelő a Luther Kiadó marketingvezetőjével

Az elmúlt esztendőben nemcsak tartalmas és szebbnél szebb könyvek, illetve újságszámok jelentek meg a Luther Kiadó gondozásában, hanem saját ajándéktárgyakkal, illetve megújult honlappal is várta vásárlóit egyházunk kiadója. Márcz Samu marketingvezetővel – aki egyben a Magyarországi Evangélikus Egyház kommunikációs hálózatának egyik kiépítője – a 2021. év örömeit vettük sorra.

– Bizonyára sok olvasónk kapott karácsonyra Luther kiadós könyvet. Ha listát kellene készíteni a tavalyi év termékeiből, mi kerülne rá?

– Az elmúlt esztendőben huszonnyolc kötetet jelentettünk meg. Az „alapkiadványok”, azaz a bibliaolvasó *Útmutató* és az *Evangélikus naptár*, valamint a határidőnapló mellett számos műfajban kerültek új könyvek boltunk polcaira. Teológiai témájú köteteink közül Wolfgang Huber *Hitkérdések protestáns szemmel* című munkáját emelném ki. A nyugalmazott német püspök ebben arra a kérdésre igyekszik válaszolni, hogyan fogalmazható meg a Biblia évezredes és a reformáció ötszáz éves üzenete úgy, hogy az komoly szellemi tartalmat jelentsen mai világunkban. A lelkeségi irodalmat kedvelők talán már meg is vásárolták Kőszeghyné Raczkó Zsuzsanna esperes *Újabb napi falatok* című könyvét vagy Koczor Tamás gyülekezeti és iskolalelkész újabb pillanatképeinek gyűjteményét, a *Ráérős történeteket*. Interjúköteteink sorozatát gyarapította a reformáció hónapjában megjelent *Mennyei hálózatban*: a Csermely Péter Széchenyi-díjas biokémikussal, hálózatkutatóval, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjával – nem utolsósorban végzős lelkészhallgatóval – folytatott beszélgetésben többek között hitről és csodákról esik szó, miközben betekintést enged a kötet a tudomány és az isteni titkok találkozásába is. A szépirodalmat szeretők figyelmébe pedig a Pilinszky János születésének századik évfordulójára megjelent *Arról beszélni, ami van* című kiadványunkat ajánlom.

– A Luther Kiadó nemcsak könyvet jelentet meg, hanem újságokat is.

– Így van. A tavaly a nyolcvanhatodik évfolyamát jegyző *Evangélikus Életnek* – kétheti magazinként – huszonhat száma jött ki a nyomdából, míg a *Credo* folyóiratnak négy, a *Lelkipásztor* teológiai szakfolyóiratnak pedig tizenkét számát vehették kezükbe az olvasók.

– Ha valaki felkeresi a kiadó webáruházát, talán meglepődve nyugtázzhatja, hogy még zoknit is vehet. Hogy kerül ez a termék egy egyházi kiadó boltjába?

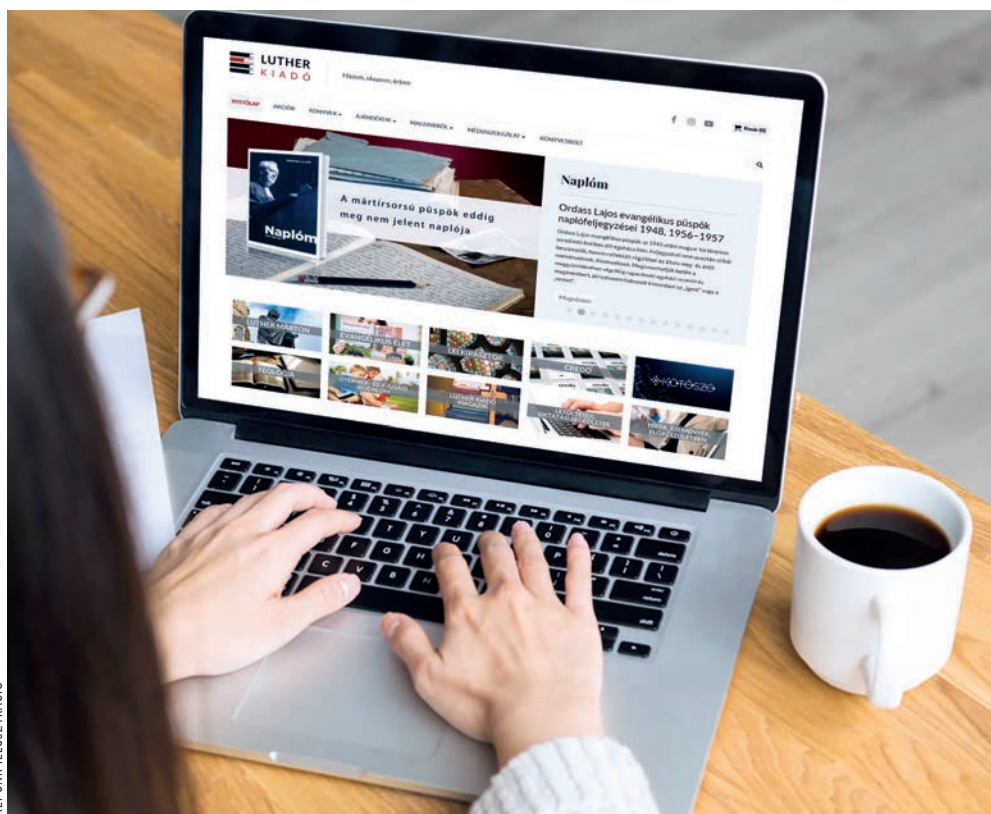
– Úgy, hogy ez egy nagyon különleges ruhadarab. A 1521-es wormsí birodalmi gyűlés ötszázadik évfordulójára emlékezve készítettük el az ajándéknak is kiváló termék többféle méretben, négyféle színben, de ugyanazzal a híres lutheri mondattal: „Itt állok, másként nem tehetek.” Az ára sem véletlenül 1521 forint...

– Ha már ruhadaraboknál tartunk, említsük meg az Erős Vár FC termékeit is.

– A 2015-ben evangélikus fiatalokból szerveződött focicsapatot reklámozó pólókat, pulóvert és sálát is mi árúsítjuk.

– A Luther Kiadó honlapja 2021-ben megújult. Miben tapasztalható a változás?

– Korszerű, felhasználóbarát honlapja lett a kiadónak azáltal, hogy a honlap és a webáruház most már ugyanarról a

KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ

FOTÓ: MAGYARI MÁRTON

felületről érhető el, míg korábban ezek külön voltak. A *Lutherkiado.hu* letisztultsága, könnyen átláthatósága is szembe-tűnő. A visszajelzések alapján olvasóink szeretik ezt az új struktúrát, szívesen vásárolnak rajta. Ezenkívül fontosnak tartom megemlíteni azt is, hogy nemcsak a webáruházunkban lehet elérni a termékeinket, hanem a Facebook közösségi felületen is készítettünk egy úgynevezett shopot. Ha oda feltöltjük egy termékünket, az bekerül egy online katalógusba, és ha valaki ott rákattint, akkor az átirányítja őt a mi honlapunkra. Ennek az is az előnye, hogy ezáltal olyanokhoz is eljuthat a hírünk, akik előtte még nem hallottak a Luther Kiadóról.

- Az előző esztendő népszerű újításai közé tartozott az is, hogy a kiadó Facebook-oldalán nemcsak az ajánlott kötet borítója látható, hanem egy részlet is olvasható a könyvből. A visszajelzések alapján mennyire népszerűek ezek az ajánlók?

- Nagyon pozitív a fogadtatás ezzel kapcsolatban. Annál is inkább, mert ezeket a posztokat nemcsak a kiadó, hanem a Magyarországi Evangélikus Egyház Facebook-oldalára is kitesszük Hóra Krisztina munkatársnőmmel. Abban bízunk, hogy egy-egy értékes gondolat felkelti az olvasók érdeklődését, és kedvet csinál a könyv megvásárlásához is.

- Az egyházi Facebook-felületen nagyon népszerűek a reggeli és esti lelki üzeneteket tartalmazó posztok. Minek alapján készülnek?

- A reggeli, nyitó posztban az *Útmutató* által kijelölt igével találkozhat a látogató, míg a napzáróban tavaly az *Örömmüzenet* című kiadvány imádságait lehetett olvasni, fotóval kísérve, idén pedig a *Szereteforrás* című kötet imádságait tesszük közzé. A visszajelzések alapján elmondhatom, hogy ezeket is szeretik az olvasók, sokan meg is osztják a saját oldalukon.

- Márcz Samu nevével nemcsak a Luther Kiadóban lehet találkozni, hanem egyházunkon belül más feladatkörben is.

- Egyházunk kommunikációs referensével, Zászkaliczky Anna Eszterrel tavaly óta dolgozunk egy olyan kommunikációs hálózat kiépítésén, amely például az idei népszámlálási kampányt is segíti. Mivel az egyház a fiatalokat szintén szeretné megszólítani, tavaly télen elindítottunk egy új videósorozatot *JövőSzó* címmel. Ennek keretében evangélikus gimnáziumokba látogatunk el, ahol az iskolalelkészek segítségével a diákokkal olyan témákról beszélgetünk, mint például a pályaválasztás vagy a magunk igazáért való kiállás. Mindehhez jó kiindulópontot jelent Luther Márton élete. A felvételek utólag is visszanezhetők

az egyház Instagram-oldalán, illetve YouTube-csatornáján.

- A népszámlálási kampány keretében egyéb identitáserősítő beszélgetésekre is sor kerül, illetve kisfilmek is készülnek. Mit kell ezekről tudni?

- „Evangélikusok vagyunk – a társadalom szolgálatában” mottóval szeretné az egyház bemutatni evangélikus értékeinket, társadalmi szolgálatvállalásunk területeit. Ehhez nemcsak néhány perces helyszíni kisfilmek készülnek, hanem egy élőben követhető online beszélgetősorozat is kapcsolódik. A tavaly júliusban *Kötőszó Live* néven útjára indított alkalmakon egyházunk legfontosabb kérdéseiről, közéleti témákról és kulisszatitkokról is szó esik laikus szakemberek, illetve lelkészek részvételével. Az első részben a közösségért végzett szolgálatról, a társadalmi szerepvállalásról folyt a diskurzus, míg a másodiknak a fókuszába a diakónia és a tágabb értelemben vett szeretetszolgálat került. A beszélgetések utólag is visszanezhetők egyházunk honlapján, illetve YouTube-csatornáján. A soron következő beszélgetés január 18-án lesz látható.

- Milyen visszajelzések érkeztek eddig?

- Az evangélikus egyház Facebook-oldalát követők száma részben ezeknek a videóknak köszönhetően nagymértékben növekedett. Így tavaly elértük azt, hogy a protestáns felekezetek közül az evangélikus egyháznak lett a legtöbb követője.

- Mi lehet ennek az oka?

- Ezek a videóüzenetek nagyon sok olyan emberhez is eljutottak, akik nem feltétlenül evangélikusok, de lehet, hogy az egyik evangélikus oktatási intézményünkbe jár a gyermekük, vagy az evangélikus egyház által fenntartott szociális otthonban él egy hozzátartozójuk. Abban bízunk, hogy a népszámlálás évében az evangélikus egyházzal egyelőre még csak szimpatizálók idővel hozzánk csatlakoznak, és egyszer aktív tagjai lesznek egyházunknak.

■ - BODAZS -

A Luther Kiadó és a Magyarországi Evangélikus Egyház elérhetőségei a közösségi felületeken:

[Facebook.com/lutherkiado](https://www.facebook.com/lutherkiado)
[Instagram.com/lutherkiado](https://www.instagram.com/lutherkiado)
[Facebook.com/evangelikus](https://www.facebook.com/evangelikus)
[Instagram.com/evangelikus](https://www.instagram.com/evangelikus)

Dunaújvárosi toccata és fuga

Az egykori iparváros gyülekezetének múltja és jelene

Fiatal evangélikus gyülekezet fiatal templomában „duplán” nagy örömet hirdettek 2021 karácsonyán: Dunaújvárosban a Megváltó születését ünneplő hívek a Németországból érkezett, frissen felépített orgonájuk hangjára dicsérhették Istent. A város ékessége, a téglából épült, erdélyi erődtemplomokat idéző, körbekerített erős vár a 2020-ban elhunyt Ybl Miklós-díjas építész, Nagy Tamás alkotása. Riportunkból a Dunaújváros-Kisapostagi Társult Evangélikus Egyházközség és a Baden-Württemberg-ből érkezett orgona történetét ismerhetik meg.

Pentele, Dunapentele, majd 1951–1961 között Sztálinváros. A Fejér megyei települést az 1950-es évektől fejlesztették iparvárossá. A kommunista diktatúra évtizedeinek vallásellenes politikája nem múlt el nyomtalanul; a huszonekét éve itt szolgáló evangélikus lelkész szavai szerint hatásai máig tetten érhetők.

„Pályázat útján, harmincévesen kerültem ide Öskürről 1999-ben. Nagy örömmel és lelkesen vettem át a szolgálatot az 1996 pünkösdjén felszentelt templomban. Reisch György gyülekezet- és temp-

lomépítő lelkész tette le az alapokat, ő ma is presbiterünk” – kezdi a visszatekintést Stermeczki András.

IGÉVEL ÉS KULTÚRÁVAL

Az egykori szocialista iparvárosban nem volt egyszerű gyülekezetet plántálni. Ám a fiatal lelkész jó érzékel az ifjúsági munkára tette a hangsúlyt, és fontos szolgálatba kezdett: „Templomunk akusztikája kiváló, tehát igen alkalmas koncertek rendezésére. Korábban a Sándor Frigyes-zeneiskola díszterme adott ott-

hont az evangélikus istentiszteleteknek, így jó kapcsolat épült ki a gyülekezet és az iskola között. A kapcsolat megmaradt: a szakrális szolgálat után a kultúra felé nyitottunk.”

Vagyis kedvelt zenei helyszín lett a templom, évente tíz-tizenkét koncertnek ad helyet; nemcsak dunaújvárosi, hanem máshonnan, akár külföldről érkezett kórusokénak, zenekarokénak is. De más kulturális alkalmakat is befogadnak. A nagy előadásoknak a templom, a kisebbeknek a gyülekezeti terem ad otthont, ahol húsz-negyven fő meghitten elfér. Ugyanitt hat-nyolc kiállítás is van egy évben: láthatók voltak már festmények, kisplasztikák, faragások, kerámiák, tűzomanócok, játékok, fényképek, szöttesek.

Ez a másodlagos misszió vajon hoz-e új embereket a gyülekezetbe? – érdeklődünk. „Igen, de tény: a korszellem, a szekularizmus egyre jobban tért hódít.

Sok mindennel próbálkozunk: élmény-park a külső templomudvarban, kirándulások, sport, játszóház a gyerekeknek. Vannak sikerek, de az érdektelenséget is ismerjük” – árulja el őszintén a lelkész.

IMPORTÁLT EVANGÉLIKUSOK

A ma mintegy negyvenkétezer lélekszámú Dunaújváros népessége igencsak vegyes, már ami a lakosok gyökereit illeti. A múlt század ötvenes éveinek elejétől az ország minden részéből érkeztek ide, hiszen a vasműnek és magának a városnak a felépítéséhez kellett a sok munkáskez.

Az evangélikus közösség magját néhány nagyobb gyülekezet – Apostag, Dunaegyháza, Paks, Harta – ideköltözött tagjai alkotják máig. „Ők már hetven fölöttiek. A vegyes összetétel meglátszik a presbitériumon is: vannak benne orvosok, de vasgyári munkások is. Sok az értelmiségi, és a környékbeli gyárak dolgozói közül is vannak szép számmal. A sokszínűség kihívás: minden fronton meg kell felelnünk – avat be Stermeczki András a részletekbe. – A templomszentelés ünnepén, pünkösdkor van a konfirmáció, ez 2022-ben is így lesz; csoport szinte minden évben van, néha maradt ki egy-egy év. Az évközi vasárnapokon harmincötven-negyvenen látogatják az istentiszteletet. Tartunk bibliaórát, gyülekezeti kirándulást, 2016-ban például egy hétre Wittenbergbe mentünk reformációi túrára a bajor testvérgyülekezetünkkel együtt.”

A koronavírus-járvány elmúlt két évében a dunaújvárosi lelkész egyetlen istentiszteletet sem hagyott el. Volt, hogy csak dr. Baráth Károly felügyelő és Reisch György volt jelen, de Stermeczki András úgy döntött: nem csak a kamerának beszél. A személyes istentiszteleti részvételt most is igyekszik fenntartani, de bibliaórát gyakran közvetít online.

Mindez érvényes a kispostagi társult gyülekezetre is, ott is minden alkalmat megtart a lelkész. Rácalmáson, a filia szép kis templomában pedig havonta kétszer van istentisztelet. „Az ifjúsági munka áll legközelebb a szívemhez. A lelkési »respekt« viszont a temetéseken érződik legjobban. Az ember végessége és törekeny volta talán ekkor a legplasztikusabb, és a megtört szíveket ilyenkor le-

het a leginkább megérinteni, vigaszt adni. A város múltja máig hat a gyülekezet életére is: az egyházellenesség legutóbb az ének-zenei általános iskola átvételének szándékát hiúsította meg. Öröm viszont, hogy az ökumené működik a római és a görögkatolikus, a református kollégával.”

Ami a hitoktatást illeti, a város összes iskolájában jelen vannak; ez hetente hatvan hittanórát jelent. András felesége, Krisztina is kiveszi a részét a szolgálatból: szociálpedagógus-végzettséggel – négy gyermekük mellett – hitoktatóként is dolgozik. A gyülekezetben is nélkülözhetetlen, gyermekalkalmakat, kézműveskedést, játszóházakat szervez. „Hihetetlen fontos az ő szolgálata egy másik hitoktatóéval, Molnár Rékáéval együtt. Pótolhatatlanok!” – állapítja meg Stermeczki András.

A 2021-ben huszonöt éves gyülekezet mérlegét a lelkész így vonja meg: „Kegyelem, hogy vannak apró örömök. De hogy mi a siker? Ha egy családot megérint az ige, és megkeresztelhetem a gyermeküket. Vagy ha egy pályázat, amit beadunk, nyer, és megvalósíthatunk egy tervet. Az a vágyunk, hogy elinduljon egy szép, látható növekedés, több fiatal család kapcsolódjon be a közösség életébe.”

JÓ VÁSÁR AZ EGYHÁZNAK IS

Amint lapunkban már hírül adtuk, idén nyáron idekerült a németországi, baden-württembergi Fellbach város Melancthon-templomának orgonája (*Dunaújvárosban talált otthonra a fellbachi orgona, Evangélikus Élet*, 2021. augusztus 22–29.), eredeti otthonát ugyanis bontásra ítélték. ▶

Egy érdekességről azonban még nem írtunk. Stermeczki András a személyes történetét osztja meg velünk ezzel kapcsolatban: „A 2018–2019-es tanévben a Kőrösi Csoma Sándor állami ösztöndíjprogrammal egy tanévet szolgáltam lelkészként a Württembergi Magyar Protestáns Gyülekezetben. Fellbachban, a Melancthon-templom parókiájának földszintjén béreltünk lakást. A kétszáz méterre lévő templom orgonájának hangját többször volt módom hallgatni, de azt álomban sem gondoltam volna,

és hazaszállításának költségeit. Tárolását, felújítását és újra beépítését pedig a Lutheránus Világszövetség Német Nemzeti Bizottsága támogatta, így a maradék összeg – egyházunk önrésze – a lehetőségeinkhez mért maradt. A két német egyházi támogatás nélkül nem kapott volna orgonát egyszerre két gyülekezet is.” Merthogy a dunaujvárosi régi orgona – felújítva – Piliscsabára kerül majd.

és hazaszállításának költségeit. Tárolását, felújítását és újra beépítését pedig a Lutheránus Világszövetség Német Nemzeti Bizottsága támogatta, így a maradék összeg – egyházunk önrésze – a lehetőségeinkhez mért maradt. A két német egyházi támogatás nélkül nem kapott volna orgonát egyszerre két gyülekezet is.” Merthogy a dunaujvárosi régi orgona – felújítva – Piliscsabára kerül majd.

SZÓRVÁNYBÓL ÚJ TEMPLOMBA

A gyülekezet felügyelőjét, dr. Baráth Károlyt a lelkészi hivatalban kérdeztük. A felügyelői tisztelet 2006 óta tölti be; hivatalát tekintve a városi Szent Pantaleon Kórház szülészeti-nőgyógyászati osztályának főorvosa. A lutheránus közösséget is a születése óta segíti, a templomépítő presbitérium tagja.

„Egy házat felépíteni nagyszerű dolog, de templomot még nagyszerűbb, mert ott gyülekezetet is építünk. Nagy élmény volt ez az életben. Dédapám Rimaszombat főesperese volt, nagyapám szintén esperesként szolgált, kivéve azt a négy évet, amíg az első világháborúban a fronton volt. 1948-ban már halálos betegnek kiutasították családotul Szlovákiából, így édesapámmal együtt a Dunaujvárostól tizennégy kilométerre fekvő Perkátára került. Ott templomot épített a reformátusokkal. Amíg el nem kezdtem az egyetemet, ebben a szórványlétben éltem Perkátán. Akkor ismertem meg, milyen az igazi evangélikus élet templomban, gyülekezettel, amikor itt felépült a templom” – idézi fel emlékeit a főorvos.

A gyülekezeti élet szépen alakult. „Harminckét regiszteres orgonára azonban már nem futotta a pénzből, így lett az Aquincum-orgona – folytatja. – A zenei programok is fontosak voltak számunkra, és ahogyan András említette, az istentiszteleteinkre a zeneiskola igen jólelkű igazgatója fogadott be minket, a »vándor-gyülekezetet«. Ezt szerettük volna meghálálni hangversenyteremnek is alkalmas templomunkban. Nagy öröm volt, amikor megkaptuk a hozzánk méretében is illő orgonát. A keletnémet orgonaépítés éppen 1970 táján tért vissza a Silbermann-féle barokk orgonaépítés elveihez. Ezeket szerette legjobban Bach, mert ezek felelnek meg legjobban egy barokk orgonamű előadásának. Amikor megérkezett, láttuk, hogy bizony ez az a legszebben szóló orgona!” – mondja lelkesen a felügyelő.

hogyan ez a hangszer nemsokára hozzánk kerül. Amikor visszajöttünk, hallottuk, hogy Fellbach négy evangélikus temploma közül ezt lebontják, és óvoda épül a helyére. Pröhle Gergely országos felügyelő elkezdte keresni annak a lehetőségét, hogy az épülő piliscsabai templom számára megvásárolják az orgonát. Finta Gergely, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Egyházzenei Tanszékének vezetője, a Deák téri templom orgonistája pedig azt a javaslatot tette, hogy a mi templomunk legyen az új otthona.”

Ottjártunkkor a karzaton meg is nézhettük, miként halad a munka. Érdeklődésünkre Varga László orgonaépítő-mester a szakma iránti elköteleződéséről így beszélt: „Először a hang fogja meg az embert. Elektronikával foglalkoztam már a gimnáziumban, és épp klaviatúrát kerestem egy szintetizátorhoz, amikor elmentem egy orgonaépítőhöz, aki megmutatta a klaviatúrakészítést. Akkor egy életre megtetszett a szakmája. Immár harminc

nyomat viseli a budapesti Deák téri múzeum kis orgonája és a bakonyszentlászlói templom orgonája is. Hosszú, jó munkakapcsolatban állt Kormos Gyulával, aki egyházunkban a történeti orgonák felügyelője és szakértője volt. Varga László szerint „jó vásárt csinált” az egyház: kiváló orgonát vásárolt, újonnan mintegy nyolcvan-százmillió forint lenne az ára.

Az orgonacsere támogatóiról Cselovszkyné dr. Tarr Klára, egyházunk országos irodája ökumenikus és külügyi osztályának vezetője számolt be lapunknak. Ő és kolléganője, Bruckner Beáta a szívén viselte a projektet. „A Gémes Pál lelkész által vezetett fellbachi evangélikus gyülekezet nem adta oda az orgonát a magasabb árat ígérő orgonaépítő cégnek, hanem nyomott áron egyházunknak adta el – válaszolja a helyzetet. – Mivel a gyülekezet a Württembergi Evangélikus Egyház része, innen számottevő támogatást kapott egyházunk: ez teljes egészében fedezte az orgona lebontásának

Orvosként tízezernél is több gyermek születését segítette. „Az orvostudomány Krisztus és az isteni segítség nélkül nem tudom elképzelni” – szögezi le. Hivatása nem napi nyolcórás munka, mégis szívét-lelkét beleadja az önkéntes szolgálatba: „Bőven tartozom ezzel evangélikus családomnak, a gyökereimnek. Azért jó ide járni, mert érzem, hogy a gyülekezetben az emberek szeretik egymást. Nagyon jól érzem itt magam, és megtisztelőnek tartom, hogy hosszú ideje elfogadnak felügyelőnek. Andrással jól tudunk együtt dolgozni.”

Milyen lehetőségeket lát a misszióra? – kérdezzük. „Egy utat látok a továbblépéshez: ha a hittanoktatást segítjük minden létező módon, s megszólítjuk a fiataliságot. Emlékszem, micsoda lelki éhség volt az emberekben 1990 táján. Csodák történtek! Karácsonyeste minden meghirdetés nélkül tele lett a templom. Most a világ elfásultságban él, általános vallási műveletlenség is tapasztalható.”

FELÜGYELŐ A ZONGORÁNÁL

És bizony ő is fog játszani az új orgonán. „Kénytelen vagyok néha kántorizálni, nincs más megoldás – mondja nevetve. – Egy kántortanító tanított meg zongorázni

még Perkátán. Ha nagyon fáradt vagyok, vagy valaki bántott, hazamegyek, tíz percet játszom, és már semmi bajom nincs.”

Riportunk felvételekor még egy különleges történetet is kapunk ajándékba: a felügyelő a gyülekezeti teremben álló zongorához ül, amelyet dédapja vett Thék Endre bútor- és zongoragyárostól. „Ezen játszott Bartók Béla az *Este a széke-*

lyeknél-t, amikor a rimaszombati leánynak, Pásztory Dittának udvarolt” – tudjuk meg.

A zongora mellett végül arról kérdezzük a főorvost: mit kér az új évre az Úristentől? „Szeretetet. Egyházunknak és gyülekezetünknek fennmaradást, bővülést. S még egy vágyunk van: a kisharangunk mellé egy nagyharang is jó lenne.”

■ STIFNER-KÖHÁTI DOROTTYA

FOTÓK: MAGYARI MÁRTON

Utazás a barátságos univerzumban

Örökzöld témák, új szempontok
– kötet Szabados Ádám blogposztjaiból

Evangéliumi szemlélettel, a kinyilatkoztatás fényében megfogalmazott esszék Szabados Ádám teológusnak az elmúlt tíz évben a Divinity blogon megjelent írásai. A blog anyagából válogatott kötet a valóság sakktabláján teendő jó lépések megtételéhez ad segítséget. A majdnem száz írás témagazdagsága igazi kincsesháza. Céljuk egy: hogy a szerző a valóságot Isten világaként mutassa be olvasói számára.

Bár a szerző nem evangélikus, felmenői között számos evangélikust találunk: például egyik ősé Darmstadt első lutheránus lelkésze, és családfáján vannak olyanok, akik már a reformáció idején az *Ágostai hitvallást* vették fel. De a kötet szempontjából ez nem is fontos, sokkal inkább az a kapcsolódás Luther Mártonhoz, Giertz Bóhoz, Bachhoz, Kierkegaard-hoz és Bonhoefferhez.

A kötet címet az egyik írás bontja ki: Kevin Vanhoozer amerikai teológus használja a sakk metaforáját a teológia és a többi tudomány kapcsolatának leírására. Ez Szabados számára megvilágosító erejű volt. A teológiának az életben van haszna. Ennek bizonyosságai a szerző blogposztjai, az a széles spektrum, amelyet a hét fejezet lefed. Az elsőben képet kapunk a szerző hitbeli útjáról, majd tudatos, egymásra épülő szerkesztés, szép logika mentén haladunk előre.

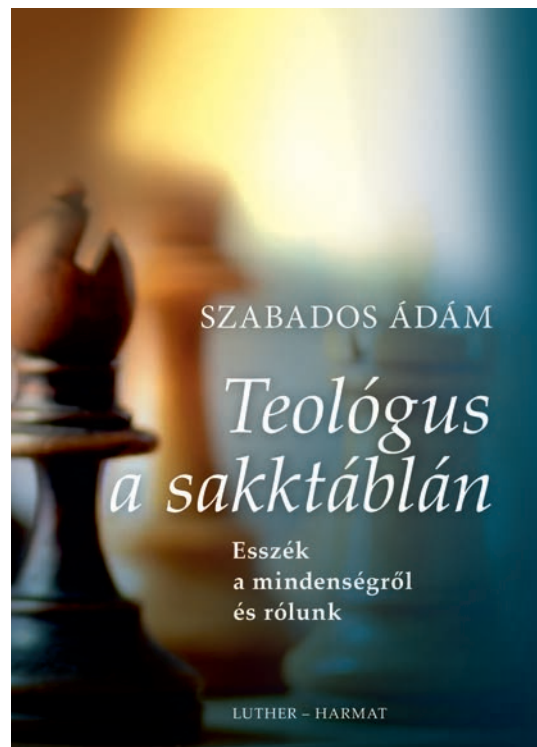
Szabados Ádám gördülékeny stílusa az ilyen mély, nehéz, megdolgoztató témáknál égi ajándék. Érzékenyen, mértéktartással mer feltenni sokunkat foglalkoztató kérdéseket: a Charlie Hebdo karikatúrák és a terrorcselekmény, illetve az áldozat fogalma a nyugati gondolkodásban; a Harry Potter-művek és az okkultizmus és legújabban persze a pandémia: az egyik írás Yuval Noah Harari izraeli történész hitet és tudományt szembeállító elképesztő mondataira reagál. Szabados nem kinyilatkoztat: folyamatosan a kinyilatkoztatásra mutat, Jézusról tesz hitet.

A szerző asszociál, széles műveltsége folytán kapcsolódásokat hoz létre, s ahány olvasó, annyi egyedi lehetőség további gondolatfűzerek alkotására. Ahogy

bevezetőjében írja: valahonnan eljutunk valahova. Jó idegenvezető, bár az idegen már nem áll: személyes dolgokat oszt meg magáról, így teremt közösséget olvasóival. Ez a bizalom fontos ahhoz, hogy hitbeli kérdésekről őszintén beszélgethessünk egymással Isten színe előtt. Szabados Ádámot izgatja egyúttal, hogy egy-egy részletkérdés hogyan igazodik az egészhez. Az írások értékét a bizonyágtevő, személyes, hitvalló gondolatok emelik felsőbb szintre, a lelkipásztori hang megszólalása természetesen simul be az univerzumból vagy egy irodalmi műről szóló cikkbe.

Krisztusi evangéliumot hirdet, teszi ezt szelíden, sosem elítélően, de Krisztus-tanítványként kompromisszumot nem ismerően. A blogján dialógust folytat olvasóival; könyvében ez másként, de szintén megtörténik: az igék, egyes fogalmak, számos hivatkozás felkeresésével vagy az esszék utolsó mondata után kitett pontot követő belső monológunkkal. E sorok írója többször kénytelen volt letenni a könyvet, hogy teret engedjen a felismerés örömeinek, vagy időt adjon magának a bőkezűen osztott tudományos ismeretek feldolgozásához.

Briliáns a materialisták hegyeket mozgató hitéről szóló írás is. Új szempontokat tud hozni örökzöld témák körülményesek, mint például hogy megéri-e kereszténynek lenni, mi a szekularizáció, Isten írta-e a Bibliát. Izgalmas az egyháznak az *Ószövetséggel* való, időről időre megromló kapcsolatát elemző írás, amely a héber szent iratok visszahódítására buzdít. Evangélikusként először a *Mit szeretek a lutheránus hagyományban?* című cikket lapoztam fel. De élvezetes

Szabados Ádám: *Teológus a sakkablán. Esszék a mindenségről és rólunk.* Luther Kiadó – Harmat Kiadó, Budapest, 2021. A Luther Kiadó könyvesboltjában és webáruházában (Lutherkiado.hu) kedvezményes áron, 3120 forintért kapható

az a szubjektív egyházismereti séta is, amelyre az *Egyház és lelkiség* című fejezetben visz.

Nem teológusok számára is követhető a kötet, de tény: szükség van manókra, utána kell nézni a fogalmaknak. A szerző azért döntött így, mert inspiráló számára, hogy mindig magasabb szintre kelljen felkapaszkodni egy könyv olvasásakor. Teológiát végzettként pedig sokszor lelkesülhet fel az olvasó.

A kötet megjelentetését a Luther Kiadó munkatársa, Diószegi Rita olvasó-szerkesztő kezdeményezte, és a szöveget Petri Gábor vezető szerkesztővel együtt gondozta, aki a könyv teológiai lektora is egyben. S neki köszönhetjük az alapos bibliográfiát, amely a bloghoz képest új, hozzáadott értéke a műnek.

Tízes skálán tízes minősítést adnék e kötetnek. Olvasása után jobb a közérzet. Felfrissül a lélek, a szellemi muníció sokáig kitart. Hogy egyik posztjára utaljunk, megmutatja: barátságos hely az univerzum. E „sakktabla” mellé ülve, ahol Szabados Ádám teológus „játszik”, az igazi nyertesek mi, olvasók vagyunk.

■ S.-K. D.

Minden történetünk Istenről szól

Koczor Tamás újabb, ezúttal ráérős pillanatképei

„Jézus sok történetet mesélt, példázataiban tanította a legtöbbet, ugyanakkor maga is történetté válik, Isten történetévé” – vallja Koczor Tamás budapest-ferencvárosi lelkész, a Deák Téri Evangélikus Gimnázium iskola-lelkésze. Ráérős történetek címmel a Luther Kiadónál nemrég megjelent kötete kapcsán őszintén beszélt lapunknak folyamatosan mozgó hitéről, a történetek erejéről és a felülről figyelés ajándékáról, amely minden keresztény ember életét gyökeresen megváltoztatja.

– „Ha az olvasók szeretik ezt a könyvet, lehet folytatása” – így válaszolt első önálló kötetének, a *Sietős történeteknek* a megjelenése után az önnel készült interjúban a folytatást firtató kérdésre

az *EvÉlet* 2020/45–46. számában. Most pedig már kezünkben a *Ráérős történetek* újabb negyvennyolc rövid elbeszéléssel. Hogyan gyűlt össze ez az újabb válogatás a Koczor-pillanatképekből?

– Elsőként egy múltkor elmaradt köszönetnyilvánítást szeretnék bepótolni: az írást T. Pintér Károly noszogatására kezdtem az akkor még hetilapként megjelenő *Evangélikus Életben*. Ő akkor annyira megkedvelte a rövid szövegeimet, hogy ha összefutottunk, főszerkesztőként mindig mondott egy határidőt, és várta szeretettel a következő írást. Ami a mostani kötetet illeti, ezek a szövegek tudatosan ehhez a könyvhöz készültek, közülük alig néhány jelent meg korábban. Persze a történetek éltek már a fejemben, csak nem íródtak le. ►

FOTÓ: MAGYARI MÁRTON

– A történetek, a mesélés fontosságát sokszor kiemelik a társadalomtudósok. Manapság felfigyelnek még egy-egy történetre az emberek?

– Igehirdetőként tapasztalom, hogy a történetek szerepe elképesztően fontos a prédikációkban is. A diákok is gyakran csak a történetre emlékeznek az egész igehirdetésből – a konklúzióra, az igei párhuzamra nem mindig. Lelkészként persze figyelni kell arra, hogy a sztori ne legyen erősebb, mint a mondanivaló, ugyanakkor talán mégiscsak a történet-mesélésen kell, hogy legyen a hangsúly, mert valójában minden történetünk Istenről szól. Jézus is sok történetet mesélt, példázataiban tanította a legtöbbit. Ebből értünk meg mi, emberek a legtöbbet az Isten országáról. Gondoljunk csak az elrejtett kincsről szóló példázatára Máté evangéliumában, a 13. fejezet 44. versében! Egyetlenegy mondat az egész, és minden benne van. Ugyanakkor Jézus maga is történetté válik, Isten történetévé.

– Bizonyára sok különböző élethelyzetű, a hithez másként viszonyuló ember – akár evangélikus diákok egy osztálykiránduláson, akár egy brüsszeli bürokrata a napi hajtás után – volt az olvasója az első kötetnek. Figyel arra, hogy hívőknek és nem hívőknek is közérthető legyen, amit ír?

– Zavarba ejtő, ha megkérdezik az embertől, hogy hívő-e, vagy nem. A hit számomra állandóan változó, érzékeny dolog. Nem egy mindig azonos erővel jelen lévő állapot. Egy-egy történet az én éppen aktuális hitbeli állapotomat tükrözi. És bár én gyakrabban vagyok – mondjuk így – az egekben, ez nem a lelkész voltomból adódik, hanem abból, hogy figyelek. Látom, hogy ami történik, az csakis Istenről szól.

– A *Kórusban* című írásában igen nyíltan beszél arról, hogy lelkészként ön is

küzd olykor a hitével, azaz nem jár „a fellegek között”, konstans módon érezve Isten jelenlétét. Pláne egy általános iskolai hittanórán, amikor gyakran sokadjára hangzik el ugyanaz a történet, mégsem jutunk megértésre, lehet nagyon nehéz megélni a buzgó hitet. Szabad ilyen őszinteséggel beszélni erről, akár diákok előtt is?

– Szabad, sőt! Bár a középiskolások fiatalként gyakran zártabban gondolkodnak, olykor fekete-fehéren látják ezt a kérdést, mégis fontos látniuk, hogy a hit változó folyamat. Ha az ember „mozgó hittel” keresi Isten akaratát, akkor bizony lehetnek olyan helyzetek, amikor elbizonytalanodik. Ilyen helyzet például, amikor egy fiatal családapához megy látogatóba, akiről tudja, hogy halálos beteg. Jób is ezt éli meg, ezért fantasztikus *Jób* könyve: ő ki meri mondani azt, hogy igazságtalannak éli meg Isten akaratát. Szerintem nekünk is lehet ilyet. Ha valakinek egy zárt, minden kérdésre gyors választ adó teológiai rendszere van, az lehet egyfajta békességet adó keret, de szerintem az élő hit valami más.

– **Bence Gábor egyházzeneész, az ön jó barátja az előszóban úgy fogalmaz, hogy olyan történetek kerültek ebbe a kötetbe, amelyek mindenkivel megtörténhetnek; úgy vannak megírva, hogy mindenki megérti, és mindenki gazdagodik általuk. Ennek mi a titka?**

– Talán az, hogy nincsenek benne fikciós történetek. Minden esemény, személy, találkozás valós. Megkérdeztem magamtól, hogy van-e még az életemben ötven történetem, persze olyan, amely nem kitalált,

”

Számomra a kereszténység nem arról szól, hogy szabályokat adunk, hogy „ezt csináld vagy azt csináld”, hanem azt jelenti, hogy akinek megvan ez a fajta felülről látása, az máshogy értékeli az életet, az majd a tragédiákat vagy éppen az örömeiket látva eldönti, hogy ebben hol is van Isten, vagy hogyan kell jót cselekedni, jól dönteni. Az az egyén dolga. De ha már megvan ez a látás, akkor mindent megnyertünk.

hanem valóságos. Nagy áldása az örege-
désnek, hogy eszembe jutnak régi esetek
is, és ezeket most leírhattam. Ugyanakkor
szíven üt, hogy olykor szívesen megkér-
dezném apámat vagy a bátyámat egy-egy
személyről, de már nem tehetem meg.

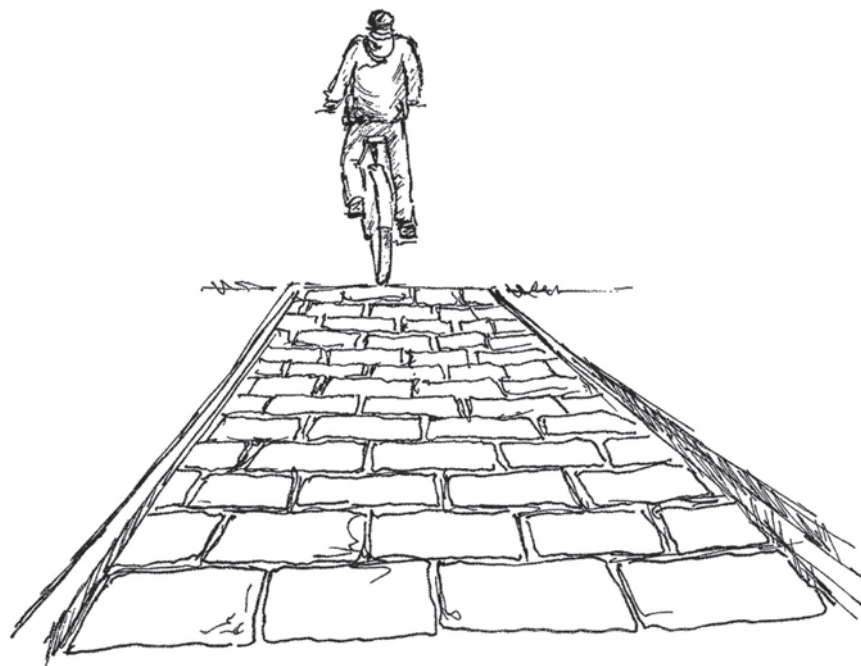
ség egészét nézzük, akkor az pontosan
így működik. Hogy Isten jelen van-e a
világban, és hogyan van jelen, azt nem
lehet másként felfedezni, csak úgy, ha
meglátjuk. Mikor Jézus Nikodémusnak
az újjászületésre vonatkozó kérdésére

pen erről szól: hogy egyszer csak látok
valamit, ami egyértelművé teszi, hogy itt
most történik valami. Nemcsak körülöt-
tem, hanem velem is. Ezt nem lehet lét-
rehozni, erőltetni. *János evangéliuma* ezt
bontja ki. Kinyílik egy másféle látás. Jézus
szinte azt mondja a farizeusokkal való vi-
táiban: „Itt van az orrotok előtt, csak lát-
ni kell.” Mert ők ugye jeleket követelnek
– holott szinte kiveri a szemüket az, amit
látniuk kellene. Mégsem látják. Ez nem
magától jön, ez ajándék, de talán lehet
nyitottnak lenni rá. Számomra a keresz-
ténység nem arról szól, hogy szabályokat
adunk, hogy „ezt csináld vagy azt csináld”,
hanem azt jelenti, hogy akinek megvan ez
a fajta felülről látása, az máshogy értékeli
az életet, az majd a tragédiákat vagy ép-
pen az örömeiket látva eldönti, hogy ebben
hol is van Isten, vagy hogyan kell jól csele-
kedni, jól dönteni. Az az egyén dolga. De
ha már megvan ez a látás, akkor mindent
megnyertünk.

– **Végül nem maradt más hátra, mint
megkérdezni: lesz harmadik kötet?**

– Nem gondolom, de azért fel van
már írva például egy olyan történet,
amely azt meséli el, hogy a Ferenciek te-
rénél a pirosnál várakozva milyen találko-
zásban volt részem bicikliként egy régi
Honda motor tulajdonosával. Mert egy
ilyen találkozás is Isten jelenlétét meg-
mutató történetté válik.

■ KÉZDI BEÁTA

RAJZOK: MOLNÁRNÉ MÜLLER ILONA

A mostani kötetben például Lili néniről
derült ki – a nagynénem utólagos elme-
süléséből –, hogy Krúdy Gyulával egy tár-
saságba járt. Milyen jó lett volna ezt még
beleszőni a történetbe!

– **Az előző kötet sietős szerzője most
megpihen, ezért is lett *Ráérős történetek*
a cím? Megállásra szeretne minket, olva-
sókat is buzdítani?**

– Nem éreztem azt, hogy le kellene
lassulnom vagy pihennem, én csak írom
a történeteket ugyanazokkal az attitű-
dökkel, amik nekem vannak. Ennek a
kötetnek úgy álltam neki, hogy van egy
kis füzetecském, amibe csupán az írások
címeit és hívószavakat írtam fel. Arra vol-
tam tényleg kíváncsi, hogy van-e még öt-
ven elmondandó történetem.

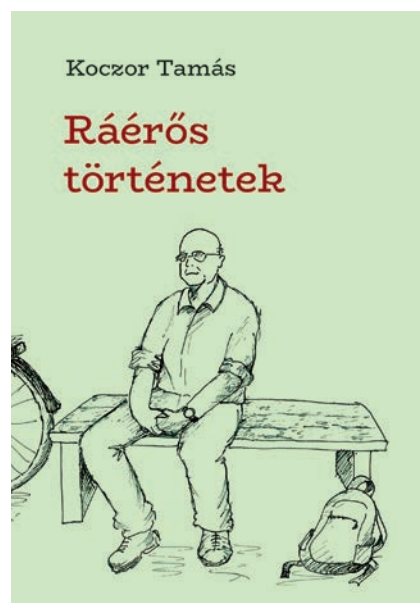
– **A kötet címadó írása igencsak
szembesíti az olvasót: vajon figyelünk
mi is ennyire a körülöttünk lévő világra
és benne Istenre? Hajlandók vagyunk-e
észrevenni őt, vagy inkább pörgünk a
saját mókuskerekünkben, ördögkörünk-
ben, és semmiben sem látjuk meg sem a
jót, sem a lehetőséget, sem Istent?**

– Sokszor elmondtam már, hogy min-
denkinek vannak ilyen történetei, de va-
lóban az a kérdés, hogy ki-ké észreveszi-e
őket. És ez nem a ráérő idő függvénye,
hanem az odafigyelésé. Ha a keresztény-

válaszol, azt mondja: nem lehet előlről
kezdeni az élet történetét, de lehet felül-
ről, egy másféle látással nézni a világot.
Legyen az egy rákos beteg életével való
találkozás, egy gyerek születése vagy egy
barátságos, találkozássra hívó szó: meg-
láthatjuk benne Istent! Nemrég egy áru-
házban kinyitotta valaki előttem az ajtót,
én megköszöntem, erre ő kellemes kará-
csontyot kívánt. Sohasem láttam előtte azt
az embert, de ő tett egy gesztust. Tele
van ilyenekkel az élet. És persze tragédi-
ákkal is tele van. Fontos, hogy észreve-
gyük például a hajléktalan tragédiájában
is azt, ami nekünk szól az ő történetéből.

– **Lehet tanulni ezt a fajta figyelmet,
vagy ez talentum, adomány: vannak
olyanok, akiknek megadatik, és vannak,
akiknek nem?**

– Ez mindenki számára lehetőség,
egyféle fordulat az ember életében, amely
többszörösen végigkísérheti a sorsunkat.
Sokan erre a *megtérés* szót használják, én
szívesebben mondanám a *megértést*, mert
van benne egyfajta szellemi megértés. De
az említett nikodémusi történet azért is
fontos, mert mutatja: a felülről születés, a
felülről rátekintés perspektívája azáltal je-
lenhet meg az életünkben, hogy látunk va-
lami olyat, ami kimozdít minket a korábbi
állapotból. A kereszténység tulajdonkép-

Koczor Tamás: *Ráérős történetek*. Luther Ki-
adó, Budapest, 2021. A kiadó könyvesbolt-
jában és webáruházában (Lutherkiado.hu)
kedvezményes áron, 2720 forintért vásá-
rolható meg

Halló, fiatalok! Van itt valaki?

KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ - FOTÓ: GABRIELLA CLARE MARINO / UNSPLASH.COM

A cím nem véletlenül figyelemfelhívó: amikor rovatgazdaként újtára indítom egy nyomtatott lap új rovatát, amely fiataloknak szól, tisztázni kell, hogy lesz-e egyáltalán olvasó. Hány fiatal olvas ma nyomtatott sajtót, hányan vesznek kezükbe újságot? És hány szülő, nagyszülő nyomja egy-egy fiatal kezébe a lapot: „Figyelj, ez neked is érdekes lehet...”?

A fiatalokhoz szeretnék tehát szólani, illetve azokhoz, akik velük együtt élnek, dolgoznak. Hivatásom szerint a gimnazistákkal vagyok a legtöbbet együtt, ők az én „munkaterületem”. És tudom, hogy milyen nehéz őket megszólítani.

Valamikor régen a *Ludas Matyi* című vicclapban láttam egy karikatúrát. Egy fiatal pár vadul és szenvedélyesen csókolózik egy parkban a padon, a pad másik végén pedig egy öreg bácsika bámulja őket, a kép alatt a mondat: „Na, ide figyeljen, fiatalember, ha fizet ötszáz forintot, elmesélem magának, hogy csináltam én ezt fiatalkoromban!”

BOOMERTŐL ALFÁIG

Most komolyan, érdekel valakit az én hajdani szerelmem, első csókom, kérdéseim, szenvedélyes kereséseim? És folytatva a sort: érdekel valakit, én hogyan harcoltam meg Istennel, saját kétségeimmel, amíg igent tudtam mondani arra, amit kaptam? Érdekel valakit az én hitem – önmagamon kívül? Kell róla beszélnem?

Nagy kihívás ez, ötvenévesen fiaimkorú emberekhez szólani. Mintha szakadék lenne aközött, ahogyan a szüleim felnőttek, ahogyan én felnőttem, és ahogyan a gyermekeim nevelődnek. Apám a háborúban született, még mesélt nekem a bombák sivításáról; én a hetvenes évek szűk, de kényelmesre kipárnázott világában voltam gyerek; nagyfiam meg épp Amerikát járja...

„Boomerekre” [az 1946–1964 között született baby boom generáció tagjai – a szerk.], X generációra (ez volnék én), Y-ra, Z-re, alfára osztják a világot, akik a generációk kapcsolatát vizsgálják, és az egyes megjelölések egyre kisebb időtartamot foglalnak magukban. Egyre gyorsab-

ban változik az, ahogyan egy-egy nemzedék megéli a világot. Át tudom nekik adni, amit szeretnék?

Nem arról van szó, hogy régen minden jobb volt, ezt soha egy pillanatra nem hittem el, de a különbség tagadhatatlan. Könnyű lenne azt mondani, hogy a mi ifjúságunkban, a mi korunkban minden szebb volt, mint most – de ez nem igaz. Csak nekem volt jobb – mert az az én fiatalúságom volt.

NEM SZEBB, CSAK MEGSZÉPÜLŐ MÚLT

Nemcsak az a kérdés, hogyan tudok a fiatalokhoz szólani, hanem az is, hogy miről. Áthidalható-e a nemzedéki szakadék témában és stílusban? Egyáltalán: szakadékról van szó? Én hiszek benne, hogy nem. Tudom, a nemzedéki ellentét minden korszaknak sajátossága volt. Legendás, hogy már Szókratész is korának a fiatalúsága miatt sopánkodott. De vajon

Ifjúsági oldalak. Lapunk 34–35. oldalán új rovatot indítunk. A jövőben ezeken a hasábocon igyekszünk a fiatalok felé fordítani a figyelmet, az őket érintő kérdéseknek adunk teret. Az előző lapszámmal – egy időre bizonyosan – elbúcsúzó gyermekrovat vezetőjének, Füller Tímeának és Bódi Katalin grafikusnak szeretettel köszönjük, hogy lelkiismeretes, igényes munkájukkal éveken át partnereink voltak a lapkészítésben.

KÉZDI BEÁTA *főszerkesztő*

nem éppen ez a régi fanyalgás a bizonyítéka annak, hogy valójában akkor régen sem volt jobb?

Amikor tiltakozom az ellen, hogy a „rég szép időköt” szembeállítsuk a mostani romlott világgal, sokaktól megkapom, hogy nem emlékszem jól a múltra. Szerintem meg éppen hogy ők nem emlékeznek azoknak a „rég szép időknek” a fájdalmaira, emberi gyarlóságaira, a sunyiság, az embertelenségre, a gonoszság valamikor volt jeleire.

1995-ben Németországban töltöttem pár hónapot, ebből egyet egy délbajorországi gyülekezetben, ahol lehetőségem volt részt venni az időkörök egy beszélgetős alkalmán. A „Ne ölj!” parancsot kapcsán beszélgettek arról, hogy a tévé mennyire tele van erőszakkal, hogy ma már az emberi életnek mennyire nincs értéke – és alig valaki merne felhívni a figyelmet arra, hogy éppen akkor egész Németország a háború befejezésének ötvenedik évfordulójára emlékezett. Vagyis az ő fiatalokukra. Tényleg elfelejtették, hogy milyen volt az ő ifjúkoruk a bombák és a lágerek árnyékában?

Nem kárhoztatom őket. Ez volt az életük, és alapvető emberi tulajdonság, hogy amit megéltem és túléltem, az utólag megszépül. Remélem, diákjaim és gyerekeim sem kárhoztatnak a hátam mögött, amikor saját ifjúkori élményeiről mesélek: az autóstópokról, az átbeszélgetett éjszakákról, a bűnrössz és senkinek meg nem mutatott szerelmes versekről, a postán küldött, sokoldalúra megírt és a kapott levelekről. Nekem fontos – ez az én életem. De önmagamra figyelmeztetnem kell, hogy az nem volt jobb, csak éppen az enyém volt.

MÁS STÍLUS, VÁLTOZATLAN ÜZENET

Jó lenne, ha a kapcsolódás lehetőségét nem abban látnánk, hogy ti, fiatalok kapcsolódjatok az én (valójában hamis) emlékeimhez. Mert azok kit érdekelnek saját magamon kívül? Arról viszont mégsem mondom le, hogy legyen közös nyelv, közös találkozásunk az élettel. Különben hogyan szűrhatna szíven József Attila és a *Nagyon fáj*, ha egyszer a költő a születésemkor már harmincnégy éve halott volt, vagy Shakespeare, akitől évszázadok válsztanak el? Továbbmegyek: miért tűnődöm egyre többet a thébai mondanakörön vagy az ószövetségi József több ezer éves történetén? Miért ismerem magamra

Jézus tanítványjaiban, Tamásban vagy Péterben?

Van, ami átível a korokon, generációkon. Átível az emberi gyengeség, a korrupció, a lelki és testi lealjasodás. Hiába mutogatunk jelenségekre, mondván, hogy ilyen régen nem volt – volt helyette más. És átível a reménység, az Isten szeretete is. Csak a módszer, a nyelv változik.

KÉPUNK ILLUSZTRÁCIÓ - FOTÓ: ANA MARIA NICHITA / UNSPLASH.COM

Amikor a rendszerváltás idején újra lehetett ifjúsági programokat szervezni, sikerült tömegeket megmozgatni. Emlékszem azokra a lelkes idősökre, akik megjelentek ezeken az alkalmakon, és elmondták, hogy annak idején, az ötvenes évek ébredési mozgalmainak idején ők miket csináltak, milyen módszereket használtak. És többen közülük megsértődtek, amikor kiderült, hogy ugyanaz az ének, ugyanaz a program negyven évvel később nem működött. Akkor most miért hinnénk, hogy az, amit mi megéltünk harminc éve, működni fog most is?

De a találkozás, a rádöbbenés teremtettségünkre és megváltottságunkra, Isten szeretetének fejbe kólintó üzenete ma is elér bennünket, és ez független X, Y, Z vagy alfa létünkötől. Maximum a „hogyan” változik.

Azért nem véletlen, hogy a *Zsidókhöz írt levél* szerzője ezt mondja: „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.” (Zsid

13,8) És szerencsére nem teszi hozzá, hogy a stílus, a mondatszerkezet, a szóhasználat is. Tudom, neki ez eszébe sem jutott, ő a keresztyénség első generációihoz tartozott, nem gondolt rá, hogy kétezer év múlva egy X generációs férfi azon fog aggódni, megérti-e őt Z vagy alfa generációs diákja vagy fia. De hogy van, amiben találkozhatunk, arról meg vagyok győződve.

■ HEGEDŰS ATTILA

A szerző a soproni Eötvös József Evangélikus Gimnázium, Egészségügyi Technikum és Művészeti Szakgimnázium iskolalelkésze

Hallhatóan evangélikus!

A Magyarországi Evangélikus Egyház félórása

Kéthetenként
hétfőn, 13.30-kor
a Kossuth rádió műsorán
Interneten: [Mediaklikk.hu](http://mediaklikk.hu)

12. KÖSZI Téli berek évindító hétvége tizennyolc-huszonkilenc éveseknek Piliscsabán, február 3-6. Felnőttéletünkben sokszor adódik a kérdés: Meddig engedjük másoknak, és mikor védjük önmagunkat? A saját véleményünket harsogjuk, vagy küzdünk közös célokért? Kit engedjük be a személyes szféránkba, kit fogadjunk a közösségünkbe, és mennyire gondoskodunk róluk? A KÖSZI Téli berek tábor mottója 2022-ben: „Hol a határ?” Sokszor nehéz meghúzni a határokat, és könnyű elveszteni vagy épp elhatárolni önmagunkat... Nálad hol van a határ? S mi történik, ha átlépik? A Téli berek értékkeserő tábor idén is szeretettel várja azokat a fiatal felnőtteket, akik egy nagy csapat részévé válnának, s közben szembenéznének a határok kérdéseivel. A részvételi díjak, kedvezmények és a technikai részletek a KÖSZI honlapján olvashatók: Koszi.net. E-mail: koszi@koszi.net.

Templomi padfűtés. Negyven éve működő családi manufaktúránk templomok elektromos padfűtésének kivitelezésével foglalkozik. Hazánkban közel ötszáz templomban az általunk készített fűtést használják. Harmincéves karbantartási üzemidő, nyolc év garancia; teljes körű áramszolgáltatói ügyintézésel. Elérhetőségünk: Correct-Vill Team Kft., Almásy Ákos ügyvezető. Honlap: Correctvill.hu; telefon: (+36) 30/356-5023.

Bérlőtársat keresünk. Hívó egyetemista bérlőtársnőt (bérlőtársnőket) keresünk csendes, világos, tágas, egyedi mérős, belzugló lakás két szobájába kaucióval. Havi bérleti díj: a nagyobb szoba (22 négyzetméter + erkély) 70 ezer forint + rezsi, a másik (15 négyzetméter) 55 ezer forint + rezsi. Lakásfotók küldése és online interjú megoldható. Telefon: 06-70/219-7032.

Meghívó Luther-konferenciára

Teológia – nem csak teológusoknak

Ismét a révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ (Révfülöp, Füredi út 1.) ad helyet a hagyományos Luther-konferenciának. Időpont: január 28-30.

Program. Január 28., péntek: 16-18 óra: érkezés, bejelentkezés • 18.00: vacsora • 19.00: köszöntés, bemutatkozás, éneklés – Isó Dorottya – Hafenschner Károly • 19.30: Hafenschner Károly: *Gyónás és a cethal...* – A gyónás Luther előtt, nála és utána • 20.30: napzáró imádság (Luther – Lítania magna); igehirdetés – Németh Szabolcs, Mencshely • január 29., szombat: 8.00: reggeli áhítat – Korzenszky Richárd emeritus perjel, Tihany • 8.30: reggeli • 9.30: Reuss András: *A házaseletről Luther írásaiban* • 11.00: Csepregi Zoltán: *Luther Pálnak öltözik – Egy farsangi jelmez ötszáz éves évfordulójára* • 12.30: ebéd • 15.00: Fabiny Tibor: *„Parázna állat, az ördög ügynöke” – A humanista Morus Tamás az „eretnek” Lutherről* • 16.30: szünet • 16.30: Ittész Gábor: *„Megálmodott reformáció” – Egy apokrif prófécia évszázadai* • 18.00: vacsora • 19.00: Bácskai Károly: *Luther Sermója – Vízkereszt utáni 4. vasárnap a tenger lecsendesítéséről* (közös feldolgozás) • 20.00: esti imádság – Krisztus-dicséret – igét hirdet Gáncs Péter nyugalmazott püspök • január 30., vasárnap: 8.00: reggeli • 9.00: morzsaszedés • 10.00: záró istentisztelet – Gáncs Péter • 11.45: ebéd.

A konferencia háziasszonya Isó Dorottya veszprémi lelkész. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. Jelentkezni lehet a revfulop@lutheran.hu e-mail-címen január 18-ig. A konferenciát egyházunk támogatja, így a részvételi díj teljes ellátással 15 ezer forint. A részvétel feltétele a védeltségi igazolvány. A konferencián az aktuális járványügyi szabályok pontos betartására törekszünk.

Felvételi tájékoztató a Deák téren. A Deák Téti Evangélikus Gimnáziumba (1052 Budapest, Sütő utca 1.) a 2022-2023-as tanévre felvételizni szándékozó diákok és szülei számára felvételi tájékoztatót tartunk: január 28-án, péntek délután 4 órára várjuk a jelenleg negyedik, illetve nyolcadik osztályos tanulókat és szüleiket. Az iskola igazgatója számol be a szülőknek iskolánk működéséről, hagyományairól és a felvételi rendszerről. A gyerekek pedig diákjaink segítségével ismerhetik meg az iskolát. A jelenlegi járványhelyzetben a gyerekeink és a résztvevők védelme érdekében szülők csak oltási/védeltségi igazolvással léphetnek be az iskolába. Kérjük, kísérik figyelemmel a honlapunkat az esetleges változások miatt (Deakteri.hu). Szeretettel várjuk az érdeklődőket, elsősorban azokat, akik az őszi tájékoztatón nem vettek részt.

Harang eladó! Új öntésű, 725 kg, G hangú, füles. Érdeklődni: (06) 30/728-8161; www.harangontes.hu.

BORNEMISZA PÉTER-DÍJ ÉS ÍRÓNÁD DÍJ 2022

Evangelikus médiadíjak idén is

Február végéig lehet jelölni

A Magyarországi Evangélikus Egyház 2022-ben ismét odaítéli a Bornemisza Péter- és az Írónád díjat. A ki-tüntetésekkkel azokat a világi és evangélikus egyházi felületeken publikált médiakommunikációs alkotásokat kívánják elismerni, amelyek az evangélikusság és az evangélikus egyház pozitív megítélését, népszerűsítését vagy missziós tevékenységét segítették elő az elmúlt évben.

A jelölés folyamata és feltételei. A Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) médiakommunikációs díjainak elnyerésére bármely magánszemély jelölhet egy alkotást; saját műnek és más magánszemély(ek) művének a díjazására egyaránt javaslatot lehet tenni. A jelölés az e célra létrehozott, az *Evangelikus.hu* portálról elérhető online felületen (*evangelikus.hu/mediakommunikacios-dijak*) történhet 2022. január 15. és február 28. között.

Olyan alkotás jelölhető, amelynek a szerzője/szerzői Magyarországon vagy a határon túl élő magyar magánszemély(ek); amelyet első közlésként publikáltak 2021. január 1. és december 31. között.

A jelölésnek nem feltétele, hogy az alkotás magyar nyelvű legyen; hogy a szerző hivatásos médiakommunikációs szakember legyen; hogy a szerző evangélikus kötődésű legyen. A szerző kora és végzettsége, illetve az alkotás műfaja nincs megkötve. Az érvényes jelölések beérkezéséről a javaslattevő és a szerző is elektronikus úton kap visszajelzést a jelölést követő öt munkanapon belül.

Bornemisza Péter-díj. A díjjal olyan, bármely világi felületen – például nyomtatott vagy online újságban, televízióban, rádióban, közösségi médiában, podcastban, vlogban – publikált médiakommunikációs alkotás ismerhető el, amely megfelel a díjkiírásban megjelölt célnak és a jelölés fent részletezett feltételeinek.

A díjjal konkrét alkotást, nem pedig életművet jutalmaznak. A Bornemisza Péter-díjat elnyerő szerző a díj elnyerésétől számított öt éven belül nem részesülhet még egyszer az elismerésben.

Írónád díj. A díjjal olyan, bármely evangélikus felületen – például nyomtatott vagy online újságban, közösségi médiában, podcastban, vlogban – publikált médiakommunikációs alkotás

ismerhető el, amely megfelel a díjkiírásban megjelölt célnak és a jelölés fent részletezett feltételeinek.

A díjjal konkrét alkotást, nem pedig életművet jutalmaznak. Az Írónád díjat elnyerő szerző a díj elnyerésétől számított öt éven belül nem részesülhet még egyszer az elismerésben.

Különdíjak. A zsűri döntése alapján mindkét kategóriában egy-egy különdíj ítélhető meg.

Az elbírálás folyamata és a díjakkal járó jutalom.

A jelölt alkotásokat a Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóbizottsága által felkért szakmai zsűri bírálja el 2022. március 1–15. között.

A médiakommunikációs díjak átadására – ha az aktuális járványügyi intézkedések lehetővé teszik – a virágvasárnapot megelőző pénteken, 2022. április 8-án nyilvánosan, ünnepélyes keretek között kerül sor.

A Bornemisza Péter-díjas, illetve az Írónád díjas alkotás szerzője oklevelet és emléklakettet kap, valamint mindkét díjazott 150 ezer forint pénzjutalomban részesül. A különdíjjal elismert alkotások szerzői oklevelet kapnak. Ha az alkotások formátuma és szerzői joga lehetővé teszi, a 2022-es Bornemisza Péter- és Írónád díjas alkotásokat a díjátadás után a Magyarországi Evangélikus Egyház újra megjelenteti saját médiakommunikációs felületein.

Adatvédelem. Egyházunk adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzata a <https://zsinat.lutheran.hu/torvenyek/toervenyek/4-2018.-viii.-28.-orszag-os-szabalyrendelet-a-magyarorszag-i-evangelikus-egyhaz-adatvedelmi-es-adatbiztonsagi-szabalyzatarol-melleklet> webcímen olvasható.

A Bornemisza Péter-díj és az Írónád díj adományozásával összefüggésben kezelt személyes adatokról szóló tájékoztató elérhető az *Evangelikus.hu* portálról a <https://www.evangelikus.hu/images/MEE-3-1-2021-Adatkezesi-tajekoztato-Bornemissza-Peter-dij-es-Ironad-dij-2021.pdf> webcímen.

Kapcsolat. A Bornemisza Péter-díj és az Írónád díj létrehívója és szakmai gondozója a Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóbizottsága, a lebonyolításért az MEE Országos Irodájának kommunikációs referense felel. További információ és tájékoztatás Zászkaliczky Anna Eszter kommunikációs referenstől kérhető az anna.zaszkaliczky@lutheran.hu e-mail-címen. ■

Kövessük a csillagot!

*Imahétre hangoló találkozás Fischl Vilmostal,
a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának főtítkárával*

A Krisztus-hívők egységéért rendezett ökumenikus imahét minden esztendőben kiemelkedő eseménysorozat a keresztény egyházak számára világszerte. Hazánkban ez évben is a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa szervezi a programot január 16–23. között. Az idei imahét tematikájáról, a választott igék üzenetéről és a nyolc nap vezérfonalát összeállító közel-keleti keresztényekről is kérdeztük a szervezet főtítkárárt, dr. Fischl Vilmos evangélikus lelkészt.

– Milyen központi gondolat köré szerveződik az idei imahét?

– A fő témáját Máté evangéliumának ez az igéje adja: „Láttuk az ő csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy imádjuk őt.” „Láttuk csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy bemutassuk neki hódolatunkat.” [2,2] Az ökumenikus és a katolikus fordítás egyaránt arról beszél, hogy Jézus Krisztus az a személy, akinek kifejezzük imádatunkat, hódolatunkat, akinek a napkeleti bölcsek ajándékokat

vittek, miután meghallották születésének hírét. A legfontosabb üzenet tehát az, hogy mi, „nyugatiak” is kövessük azt a csillagot, amely mutatja az utat a Megváltóhoz, ahogy követték egykor a napkeleti bölcsek, s megtalálva őt, az Isten Fiát, mi is kifejezzük neki hódolatunkat, helyezzük elé ajándékainkat. Az egyetemességet láthatjuk meg, ahogyan Isten szeretete Krisztusban is egyetemes, minden ember felé egyedül benne kínálja fel Isten a megváltást.

– Már az idézett igéből is következtethetünk arra, amit az idei kísérfüzetben részletesen is elolvashatunk: a 2022. évi nyolcnapos ökumenikus sorozat vezérfonalát a Közel-keleti Egyházak Tanácsa készítette. Mit kell tudnunk ott élő keresztény testvéreinkről, s hogyan esett rájuk a választás?

– Minden évben egy közösség vagy egy ország választja ki az imahét központi gondolatát, és készítheti elő az istentiszteleti rendjét nemzetközi szinten. Bejrúti, tehát libanoni székhelyű a Közel-keleti Egyházak Tanácsa. Azért különösen érdekes számunkra ez a térség, mert Jézus maga is a Közel-Keletről jött: Palesztina, Izrael ott fekszik. Ha valakik, hát a libanoniak jól ismerik és értik, milyen közegben élte földi életét a Megváltó. Az imaheti

anyag összeállítására jellemzően öt-hat évvel korábban kell pályázni. Ez most is így történt: a 2010-es évek közepén jelentkeztek a közel-keletiek, s a szokott rend szerint a Vatikánnal és az Egyházak Világtanácsával együttműködve alakították ki azt a rendet, amelyet ezen a héten együtt fogunk ünnepelni ökumenikus közösségben. Mivel a Magyar Katolikus Egyház megfigyelőként jelen van a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsában, ezért az imaheti füzet magyar fordításában szerepel a központi ige a katolikus fordítás szerint is, magát a programfüzetet pedig katolikus testvéreink számára is elküldtük, hogy eljuttathassák a plébániákra.

- Hogyan találkozhatunk lélekben a közel-keleti egyházakban élő Krisztushívőkkel? Hogyan lehetünk egyek velük?

- Mind a nyolc napnak van egy igéje [olvashatók a 40-43. oldalon - a szerk.]; a Máté evangéliumában feljegyzett, már idézett történetet olvashatjuk tovább: a 2. fejezet 1-12. verseit. További négy igét is megjelöltek a forrásanyagban a program összeállítói minden napra, ezek az olvasmányok és a napi meditációk segítenek lépésről lépésre közelebb jutni az üzenethez. Ebben az évben először ajánlunk az ökumenikus énekeskönyvből való énekeket is, amelyeket együtt énekelhetünk az istentiszteleten. A Közel-Keletről hosszú ideje olvassuk a sajtóban, halljuk a hírekben, hogy véres konfliktusok, elnyomás és igazságtalanságok árnyékolják be múltját és jelenét is. Az ott élő keresztény közösségeknek nagy szükségük van az imádságainkra, hiszen nagyon nehéz időket élnek napjainkban is. A sötétségben felfénylő mennyei világosságért fohászodunk ezen a héten.

- A választott szimbolika is erre utal...

- Így igaz. A templomokban a Közel-keleti Egyházak Tanácsának kérésére egy-egy nagy, kék drapéria lesz kifüggesztve, amely az éjszakai égboltot jeleníti meg. Erre rögzítenek egy nagy csillagot, az istentiszteleten részt vevők között pedig kis csillagokat osztanak ki; ezeket ők egy adott ponton kivihetik, és felhelyezhetik a központi csillag köré. Ezek a csillagok jelzik az irányt Jézus Krisztushoz. Az a lelkület járjon át minket, hogy a betlehemi csillag vezeti az életünket.

- Az ökumenikus imahét országos nyitó istentiszteletének vasárnapján az üldözött keresztényekért is imádkoznak

a hívek. Az Open Doors [Nyitott Ajtók] nevű keresztény emberi jogi szervezet 2020-ról szóló jelentése szerint több mint háromszáznegyvenmillió keresztényt üldöznek a világban. A koronavírus-járvány pedig még jobban kiélezte a diszkriminációt - olvasható szintén ebben a dokumentumban.

- A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöksége 2017-ben elfogadta, hogy az ökumenikus imahét országos nyitó istentiszteletének vasárnapja az üldözött keresztényekért való imádkozás vasárnapja is legyen. A katolikus, protestáns és ortodox templomokban a papok, lelkészek ezekért a testvéreinkért imádkoznak. Döbbenetes szám: naponta átlagosan tizenhárom keresztényt gyilkolnak meg a világban azért, mert Krisztus-követő! Nem a Covid vagy más betegség miatt kell meghalniuk, hanem azért, mert keresztények. Amikor értük imádkozunk, azt is tudnunk kell, hogy azokon a földrészekon, országokban, ahol üldözik és megölik a keresztényeket - például Nigériában, ahol a Boko Haram terrororganizáció támogatja őket -, egyre nő a számuk. Itt, Európában pedig, ahol vallásszabadság van, tapasztaljuk, hogy fogy a kereszténység. Ezen el kell gondolkodunk: keresztény identitásunk gyakorlatán, a gyökereinken, hogy a nagy „jólétben” se felejtjük el soha, hova tartozunk. Ez az imahét erre is lehetőséget ad.

- A nemzetközi diplomácia mit tud tenni az érdekükben?

- Magyarországon ezért létesült - a világon először - államtitkárság az üldözött keresztények megsegítéséért, és működik a Hungary Helps [Magyarország segít] program, amelynek keretében számos országban nyújtott már támogatást hazánk a rászorulóknak. Ösztöndíjat kínálunk, a tanulni vágyó keresztény fiatalok jöhetnek hozzánk - több országból érkeztek már, Pakisztántól Bangladesen át Szíriáig, Irakig, Kazahsztánig -, majd hazatérve felhasználhatják azt a tudást, amit itt megszereztek.

- Végezetül azt a kérdést kell feltennem, amely hasonló esetben immár két éve nem maradhat el: a járványra vonatkozóan milyen praktikus tudnivalókat kell tekintetbe vennünk?

- Tavaly is megtartottuk az imaheti alkalmakat, azóta pedig az átoltottságnak köszönhetően sokkal jobb a helyzet. Ahogy megszokhattuk, a maszk használata és a kézfertőtlenítés alapvető, ezenfelül pedig mindig az adott egyház, az eseménynek otthont adó templom szabályai szerint kell eljárunk, hiszen jellemzően minden este más-más helyszínen vendégeskedünk az imahét alkalmain. A távolságtartás is lehet előírás. Kérem a testvéreket, hogy ezekhez a belső egyházi szabályokhoz alkalmazkodjanak mindannyiunk egészsége érdekében. Áldott imahetet kívánok mindenkinek!

■ S.-K. D.

Bibliai gondolatok és imádságok az imahét napjaira

1. NAP

„...láttuk az ő csillagát napkeleten...” (Mt 2,2)

KELTS FEL, ÉS VONJ MINKET TÖKÉLETES VILÁGOSSÁGODBA!

- Zak 4,1–4 Egy színarany lámpatartót látok
- Zsolt 139,1–10 Jobbod megragadna engem
- 2Tim 1,7–10 Ez a kegyelem most nyilvánvalóvá lett a mi Üdvözítőnk, Krisztus Jézus megjelenése által
- Jn 16,7–14 Amikor eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra

Meditáció. Ebben a törekeny és bizonytalan világban fényt, egy távoli reménysugarat keresünk. A gonoszság közepette a jót óhajtjuk. Keressük a jót önmagunkban, de oly gyakran úrrá lesz rajtunk a saját gyengeségünk, hogy még a remény is elhagy. Abban az Istenben van bizodalmunk, akit imádunk. Isten az ő bölcsességében képessé tett arra, hogy isteni beavatkozásában reménykedjünk, de arra nem számítottunk, hogy az ő közbeavatkozása egy személy lesz, és hogy maga az Úr lesz közöttünk a világosság. Ez minden várakozásunkat felülmúlta. Isten ajándéka „az erő és a szeretet lelke”. Nem a saját erőnkben és képességünkben való bizakodás visz a tökéletes világosság felé, hanem Isten Szentlelke.

Az emberiség sötétsége közepette csillag ragyogott fel napkeleten. Benne látjuk azt a világosságot, amely átjárja a magunkra hagyó, egymástól elválasztó sötétség mélységeit. A csillag fénye nem csupán egy különleges történelmi pillanat ragyogása volt, hanem azóta is fénylik, és hatással van a történelem menetére. Korszakokon keresztül azóta, hogy a csillag először megjelent, a világ megismerte Krisztus követőinek élete által azt a reménységet, amelyet a Szentlélek ihlet. A követők bizonyosságot tesznek Isten munkájáról a történelemben és ezzel együtt a Szentlélek maradó jelenlétéről. A történelem minden hányattatása és a körülmények változása ellenére a Feltámadott azóta is fénylik mint jelzőtűz, mint világítótorony, hogy mindannyiunkat ebbe a tökéletes világosságba vezessen, legyőzve a bennünket szétszakító sötétséget.

Annak vágya indít a keresztény egységért való imádkozásra és munkálkodásra, hogy legyőzzük az egymástól elszakító sötétséget.

Imádság. Urunk, Istenünk! Világítsd meg ösvényünket Krisztus világossága által, aki előttünk megy, és vezet bennünket. Világosíts meg, és lakjál bennünk! Add, hogy felfedezzük szívünkben a kicsiny jászlat, amelyben ott szunnyad a nagy Világosság. Világosság Teremtője, hálát adunk neked az el nem halványuló csillag ajándékáért, Jézus Krisztusért, Urunkért és Üdvözítőnkért. Ő legyen zarándokutunk világossága! Gyógyítsd szétszakítottágunkat, és vonj közelebb a világossághoz, hogy egységre találjunk benne. Ámen.

2. NAP

„Hol van a zsidók királya, aki most született?” (Mt 2,2)

AZ ALÁZATOS VEZETŐ FALAKAT DÖNT, ÉS SZERETETTEL ÉPÍT

- Jer 23,1–6 Olyan király, aki bölcsen uralkodik
- Zsolt 46 Háborúkat szüntet meg a Föld kerekéségén
- Fil 2,5–11 Nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel
- Mt 20,20–28 Az emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon

Meditáció. Jeremiás elítéli Izrael (Júda) királyait, akik rossz vezetők voltak, megosztották és szétszórták a népet. Vezetésük felbomlasztotta, és fogságba juttatta a népet. Ezzel szemben az Úr olyan királyt ígér, aki pásztoralja a népet, aki „törvényesen és igazságosan jár el az országban”, összegyűjtve nyájának tagjait.

Világunk jó vezetőért könyörög, és állandóan valaki olyat keres, aki megfelelhetne ennek a kívánságnak. De hol található ilyen vezető? Csak Krisztusban láthatjuk az Isten szíve szerinti király vagy vezető példáját. Amikor elhívást kaptunk követésére, akkor arra is, hogy magunkévá tegyük szolgáló királyságát az egyházban és a világban. Krisztusban azzal találkozunk, aki nem rombol, nem szakít szét, hanem épít és egyesít, Isten nevének dicsőségére. Vezetése nem önző és nem erőszakos. Hanem olyan szerető, szerény szolgálóval találkozunk benne, aki nem tekinti zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel. Ő az, aki szolgálni jött, ahelyett hogy neki szolgáljanak, és követői ugyanerre kaptak elhívást.

Ma a Közel-Kelet a nép fogyását tapasztalja, mivel hiánycikk lett a törvényesség és igazság, nemcsak ott, hanem az egész világon. Mégis megingathatatlan reménységünk van, akkor is, ha „népek háborognak, országok inognak” körülöttünk.

A vezetők felelőssége akár a világban, akár az egyházban az, hogy összegyűjtsék, nem pedig, hogy megosszák és szétszórnák Isten népét. A világ és az egyház megosztottságát a karrier- és hatalomvágy, az önös érdekek okozzák. Minél inkább követik Krisztus szolgáló vezetését a hívő keresztények, annál inkább szűnik a megosztottság a világban és az egyházban. Amikor békéért, igazságosságért, tisztességért munkálkodunk mindnyájunk jóléte érdekében, akkor alázatosan bizonyosságot teszünk pásztoraló királyunkról, másokat is bevonva az ő jelenlétébe.

Imádság. Istenünk, egyetlen menedékünk és erőnk, magasztalunk téged azért, hogy igaz és igazságos Istenünk vagy. Megvalljuk előtted, hogy bizony gyakran e világ vezetési módszereit szeretnénk követni. Segíts, hogy Jézus Krisztus Urunkat ne a hatalmasok palotáiban, hanem a szerény jászolban keressük, és szelídségében kövessük. Tégy késszé önmagunk kiüresítésére, neked engedelmeskedve egymás szolgálatában. Krisztus nevében kérünk, aki veled és a Szentlélekkel él és uralkodik örökkön örökké. Ámen.

3. NAP

„Amikor ezt Heródes király meghallotta, nyugtalanság fogta el, és vele együtt az egész Jeruzsálemet” (Mt 2,3)

KRISZTUS JELENLÉTE MEGFORDÍTJA A VILÁG SZOKÁSOS RENDJÉT

- Neh 4,18–21 Végeztük a munkát, hajnalhasadáستól a csillagok feljöttéig
- Zsolt 2,1–10 Miért tombolnak a népek?
- 2Thessz 2,13–3,5 De hűség az Úr, aki megerősít titeket
- Mt 2,1–5 Nyugtalanság fogta el, és vele együtt az egész Jeruzsálemet

Meditáció. Az Úr közenk jött. Krisztus jövelete megzavarja a világ szokásos rendjét. Oly sok nemzeti vezetővel ellentétben az Úr alázattal jön, elítéli az igazságtalanság és elnyomás gonoszságát, amely a hatalom- és karriervágyat kíséri. Jézus jövelete a szív megváltozására, az élet átformálására hív azért, hogy az emberek felszabaduljanak mindaz alól, ami elembertelenít, és szenvedést okoz. Jézus megmutatja, hogy Isten a szenvedőkkel van, hiszen Isten szeretett gyermekeként minden személynek megvan a maga méltósága. Ezért Jézus jelenléte nyugtalanságot okoz, mégpedig azért, mert hajótöröttekké teszi a gazdagokat és hatalmasokat, akik csak a saját érdekeiket tartják szem előtt, a közjával pedig nem törődnek. De azok számára, akik a békéért és az egységért munkálkodnak, Krisztus jövelete a reménység sugarát hozza.

Ma elhivatásunkra és elkötelezettségünkre építve valósággá kell tennünk világunkban az igazságot. Ez azt is jelenti, hogy át kell gondolnunk és el kell ismernünk, hogy a mi útjaink nem mindig Istennek a békéhez és igazsághoz vezető útjai voltak. Amikor mi, keresztények közösen munkálkodunk a békéért és igazságosságért, erőfeszítéseink eredményesebbek. És amikor így munkálkodunk együtt a keresztények, a keresztény egységért való imádságunk láthatóvá válik, ami által mások is felismerhetik bennünk Krisztus jelenlétét a világban. Szavainkkal és tetteinkkel a remény világosságát hozhatjuk el azoknak a sokaknak, akik a politikai nyugtalanság, a szegénység és a rendszerbe épített hátrányos megkülönböztetés miatt szenvednek. A jó hír az, hogy Istenünk hűséges, hogy ő az, aki mindig megerősít és megvéd bennünket, aki mások javáért való munkálkodásra indít, különösen azokért, akik a szenvedés, gyűlölet, erőszak és fájdalom sötétségében élnek.

Imádság. *Urunk, te Jézushoz vezetél minket a sötétségből. Te ragyogtattad fel a reménység csillagát életünkben. Segíts, hogy mind együtt szánjuk oda magunkat országod, a szeretet, igazság és béke országának munkálására, hogy a reménység világosságává legyünk a kétségbeesés és kilátástalanság sötétségében élőknek. Fogd a kezünket, Urunk, hogy mindennap érezhessük jelenlétedet. Hadd kövessünk félelem és aggodalmaskodás nélkül! Ragyogtasd ránk világosságodat, forrósítsd fel szívünket, hogy szereteted melegét sugározzuk. Emelj magadhoz, aki megüresítetted önmagadat értünk, hogy életünkkel magasztaljunk, Atya, Fiú, Szentlélek. Ámen.*

4. NAP

„Te pedig, Betlehem [...], semmiképpen sem vagy a legkisebb...” (Mt 2,6)

BÁR KICSINYEK VAGYUNK, ÉS SZENVEDÜNK, NINCS HIÁNYUNK SEMMIBEN

- Mik 5,2–5a.7–8 Belőled származik az, aki uralkodni fog Izráelen
- Zsolt 23 Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm
- 1Pt 2,21–25 Most megtértetek lelketek pásztorához és gondviselőjéhez
- Lk 12,32–40 Ne félj, te kicsiny nyáj

Meditáció. Betlehem kicsiny és szerény városában lépett be az Úr, az Isten Fia a világba. Egy szegény falusi lány méhében öltött emberi testet, és választotta, hogy ismeretlenségben és egyszerűségben élje emberségét. Búzaszemmé lett a szántóföldön, kovásszá a tésztában, vékony fénysugárrá a szemünkben, és azután ez a fény betöltötte a földet. Efráta kicsinységéből jött a vezető, a pásztor, lelkünk őrizője. Bár ő a pásztorunk, ő lett a Bárány, aki hordozta a világ bűneit azért, hogy meggyógyuljunk.

Bár Betlehem nem sokat számított Júda nagy nemzetségei között, mégis nagy lett a pásztorok Pásztorának, a királyok Királyának születése által. Betlehem, amelynek neve „a kenyér házat” jelenti, az egyház metaforája lehet, amely az élet kenyerét kínálja a világnak. Az egyház a mai Betlehem, ahol szívesen fogadják a gyengét, az erőtlent és a kicsinyt, mivel mindenkinél helye van benne. E búzaszemek gyülekezetéből lesz az aratás. Az egyesülő sugarak vezérlő fénné lesznek.

A politikai nyugtalanság, a kapzsiság kultúrájának erősödése és a hatalommal való visszaélés közepette a keresztények, ahogyan mások is a Közel-Keleten, üldöztetést szenvednek, kirekesztést tapasztalnak, az erőszaktól és igazságtalanságtól való félelemben élnek. Mégsem rettennek meg, mert a Pásztor velük megy, egy akolba gyűjti őket, és jelét adja szerető jelenlétének. Egyesülve ők a kovász, amely megkeleszti a tésztát. Krisztusban látják az alázat példáját, tőle hallják a hívást a szakadások legyőzésére és az egy nyájává való egyesülésre. Bár kevesen vannak, szenvedésükben a Bárány nyomát követik, aki a világ üdvösségéért szenvedett. Bár kevesen vannak, reménységük szilárd, és semmiben sincs hiányuk.

Imádság. *Jó Pásztorunk, a kicsiny nyáj szakadozottsága megszorítja Szentlelkedet. Bocsásd meg lanyha igyekezetünket és lassúságunkat akaratom követésében. Adj nekünk szíved szerint való bölcs pásztorokat, akik belátják a megosztottság bűnét, akik szentségben és igazságban vezetnek az egyházakat a benned való egység felé. Kérünk, Urunk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen.*

NOËL NICOLAS COYPEL: A SZÜLETÉS (1665)

5. NAP

„...a csillag, amelyet láttak napkeleten, előttük ment...” (Mt 2,9)

AZ EGYETLEN ÚR VEZETÉSÉVEL

- 2Móz/Kiv 13,17–14,4 Az Úr előttük ment nappal felhőoszlopban
- Zsolt 121 Tekintetem a hegyekre emelem: honnan jön segítségem?
- Jel 22,5–9 Az Úr Isten fénylik fölöttük
- Mt 2,7–10 A csillag, amelyet láttak napkeleten, előttük ment

Meditáció. Az íráskok újra meg újra elmondják, hogyan jár népével az Úristen, védelmezi, éjjel-nappal figyel rá. Az ösvény nem mindig egyenes, néha vissza kell fordulnunk, máskor, más úton folytatnunk. Életünk útját járva abban viszont biztosak lehetünk, hogy Isten, aki „nem szunnyad és nem alszik”, megvéd, ne-hogy megbotoljunk és elessünk.

A legnagyobb sötétségben is velünk van Isten világossága. Az ő világossága ragyog a próféták által, akiket azért küldött, hogy az ő útján vezessék népét, és emlékeztessék a szövetségre. A legjobbkor, az idők teljességében Isten elküldi egyszülött Fiát, Jézus Krisztust. Ő a világító fényforrás minden nemzetnek, Isten dicsősége a világban, az isteni élet forrása, aki vérével pecsételi meg az új szövetséget.

Az egységünk felé és az általa Krisztussal való szorosabb egység felé vezető út nem mindig könnyű. Az egységért való legkomolyabb igyekezetünk közben is túl hamar szem elől téveszthetjük az íráskok alapvető üzenetét: Isten

nem hagyja el népét, kudarcaik és mindenféle megosztottságuk ellenére sem. A reménységnek ez az üzenete nemcsak a keresztényeknek szól, hanem az egész világnak. A bölcsek története arra emlékeztet, hogy Isten a sokféle embert oda vezeti a csillag fényével, ahol Krisztus, a világ világossága tárul eléjük.

Isten elküldi Szentlelkét, akinek világossága képessé tesz arra, hogy a hit szemével lássuk az isteni Gyermeke valóságát, benne az egységre hívást és minden dolgok megbékéltetését. A Lélek vezet ki minket a sötétségből és tragédiákból Krisztus életébe és világosságába.

Imádság. Urunk, Istenünk és Atyánk, te azért küldted a csillagot, hogy egyszülött Fiadhoz vezesse a bölcseket. Erősítsd benned való reménységünket, és adj bizonyosságot mindenkori, hogy velünk jársz, és vigyázol népedre. Taníts minket, hogy kövessük Szentlelked útmutatását, akármilyen idegennek tűnik is néha annak útja, hogy egységre jussunk Jézus Krisztusban, a világ világosságában. Nyisd meg szemünket Lelkedre, bátoríts a hitben, hogy Jézust Úrnak valljuk, imádjuk, és örvendezzünk benne, ahogyan a napkeleti bölcsek is Betlehemben. Ezeket az áldásokat kérjük tőled szent Fiad, Jézus Krisztus nevében. Ámen.

6. NAP

„...meglátták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva imádták őt” (Mt 2,11)

AZ EGYETLEN ÚR IMÁDÁSÁRA ÖSSZEGYŰLVE

- 2Móz/Kiv 3,1–6 Mózes eltakarta az arcát, mert félt rátekinteni az Istenre
- Zsolt 84 Mily kedvesek a te hajlékaid, ó, Seregek Ura!
- Jel 4,8–11 Imádjátok azt, aki él örökkön örökké
- Mt 28,16–20 Amikor meglátták őt, leborultak előtte

Meditáció. Amikor a bölcsek távoli hazájukból eljutottak Betlehembe, és látták a gyermeket anyjával együtt, leborulva imádták. Isten közénk jött kinyilatkoztatásának jelenlétében lefelé néz a szem, és meghajol a térd. Hasonlóképpen az égő csipkebokor láttán Mózes eltakarta arcát, mert félt rátekinteni az Istenre. Amikor a tanítványok látták a feltámadt Krisztust a galileai hegyen, csodálkoztak, és zavarba jöttek, mégis imádták. A mennyei liturgiában a huszonnégy vén leborul a trónon ülő előtt. Isten jelenlétére megdöbbenéssel, majd rácsodálkozással, végül imádatával válaszolunk.

De látunk? Rácsodálkozunk? Valóban imádjuk? Hányszor nem vesszük észre, hogy a szemünk vak Isten jelenlétére! Hogyan imádkozhatunk igazságban, ha előbb nem látjuk? Beszűkülött látóterünkben túl gyakran csak a saját összekuszálódott dolgainkat látjuk magunk előtt, közben elfelejtjük, hogy Isten mindnyájunknak adta megmentő kegyelmét, és hogy mindannyiunké ugyanaz az egy Lélek, aki egységre vezet. Önteltségünkben gyakran csak a saját törvényeinket és emberi hagyományainkat követjük, nem gondolva arra a szeretetre, amelynek megosztására egy népként kaptunk

elhívást, akiket Krisztus vére igazított meg, akik Jézust közös hittel Megváltónknak valljuk. A Szentlélek által megelevenített közösségekként egyházaink arra hívnak, hogy együtt menjünk a Krisztus-gyermekhez, hogy egy népként imádjuk őt. Az együttérzés Lelke vezet egymáshoz, együtt pedig mindnyájunkat az egy Úrhoz. Csak a Szentlélek vezetését követve leszünk képesek „lélekben és igazságban” való imádatra. Istenben való jövőnk az egység és a szeretet jövője. Amikor e cél felé menetelünk, utunk közben is a Krisztusban való „egységnek” ugyanerről az igazságáról kell bizonyosságot tennünk.

Imádság. Irgalmas Istenünk! Te, aki megadtad a vakoknak, hogy meglássák benned Üdvözítőjüket, vezess megtérésre. Irgalmodban vedd el szemünkről a pikkelyeket, és indíts, hogy mint Istenünket és Megváltónkat imádjunk téged. Bajainkban, bűneink terhe ellenére is hadd szeressünk teljes szívünkkel! Hadd járjunk együtt, világosságod által vezérelve, egy szívvel és egy akarattal, ahogyan első tanítványaid! A mi urunk, Jézus Krisztus kegyelme legyen rajtunk, hogy együtt magasztaljunk a Lélek közösségében, és bizonyosságot tegyünk a körülöttünk lévőknek. Ámen.

SEBASTIEN BOURDON: MÓZES ÉS AZ ÉGŐ BOKOR (1642-1645)

7. NAP

„Kinyitották kincsesládáikat, és ajándékokat adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát” (Mt 2,11)

A KÖZÖSSÉG AJÁNDÉKAI

- Hós/Óz 6,1–6 Mert szeretetet kívánok, és nem áldozatot
- Zsolt 100 Menjetek be kapuin hálaénekekkel, udvaraiba dicsérettel
- ApCsel 3,1–10 Ezüstöm és aranyam nincsen, de amim van, azt adom neked
- Mt 6,19–21 Mert ahol a te kincsed van, ott lesz a te szíved is

Meditáció. Betlehembe, a kenyér városába menve figyeljünk a bölcsekre, akik a Krisztus-gyermek imádatára érkeztek. Kinyitották kincsesládáikat, és ajándékokat adtak az újszülött királynak: aranyat, tömjént és mirhát.

Történelmi szakadásaink, csöknyös ragaszkodásunk szabályokhoz és szertartásokhoz, a világ dolgaiba való belefeledkezésünk szakított szét bennünket. Akkor hát milyen ajándékot készítettünk annak a Királynak, aki azért jön, hogy bevilágítsa életünket, és az egység kegyelmébe vezessen? Tudjuk, hogy Isten nem kívánja vagyónunkat vagy égőáldozatunkat, hanem azt, hogy az ő ereje szegénységünk által munkálkodjon: „Ezüstöm és aranyam nincsen...” Az Úr a mi áldozatos és szerető szívünket kívánja: a szívet, amely tele van szeretettel iránta és Krisztusban testvéreink iránt, akiktől elszakadtunk; a szívet, amely az irgalmasság cselekedeteit árasztja; amely valóban töredelmes, és változást óhajt.

Tehát a szeretetteljes szív ajándékát készítsük neki. A térdre borulás olyan szívet követel, amely töredelmesen beismeri a minket megosztó bűnt, és engedelmes annak, akit szolgálunk. Ez az engedelmisség megelevenít, gyógyít és megbékéltet mindent, ami sebet és törést okozott bennünk, körülöttünk és a kereszténységben.

Krisztus már megadta egyházának az egység ajándékát. Növekedünk a közösségben, amikor megosztjuk a különböző hagyományainkban kapott kegyelmet, tudván, hogy az Úr a forrása minden ajándéknak.

Imádság. Istenünk! Téged illet minden dicséret, dicsőség és hálaadás. Te kinyilatkoztattad magadat Fiad megjelenésével azoknak, akik már régóta várták jövedeledet, és azoknak is, akik nem vártak. Ismered a minket körülvevő szenvedést, a megosztottságunk által okozott fájdalmat. Látod a világ küzdelmét és a helyzet romlását a Közel-Keleten – azon a helyen, amelyet születésedre kiválasztottál, amelyet jelenléted megszentelt. Kérünk, készítsd el szívünket és akaratomkat a te ismeretedre! Amikor együtt megyünk az úton a messziről jött bölcsekkel, kérünk, nyisd meg szívünket szeretetedre és testvéreink szeretetére körülöttünk. Munkáld bennünk az akarást, indíts e világ átfelműlésére és ajándékaink megosztására közösségünk erősítéséhez. Fogadd imádságunkat szent Fiad, Jézus Krisztus nevében, aki veled és a Szentlélekkel egységben él és uralkodik örökkön örökké. Ámen.

8. NAP

„...más úton tértek vissza hazájukba” (Mt 2,12)

ISTEN ÚJ ÚTJAI A SZÉTVÁLÁS
MEGSZOKOTT ÚTJAI HELYETT

- Jer 31,31–34 Új szövetséget kötök Izrael házával
- Zsolt 16 Megismerteted velem az élet útját
- Ef 4,20–23 Újuljatok meg lelketekben és elmétekben
- Mt 11,25–30 Mert elrejtetted ezeket a bölcsek és értelmesek előtt, és felfedted a gyermekeknek

Meditáció. Nem tudjuk, hogy mit gondoltak a bölcsek – akik a csillagászat és a tájékozódás szakemberei voltak –, amikor figyelmeztetést kaptak, hogy más úton térjenek vissza. Ez valószínűleg megzavarta őket, de ugyanaz a fény, amely útjukat megvilágította, azt is megmutatta, hogy van más út, más lehetőség is. Irányváltásra kaptak tehát felszólítást.

Gyakran vagyunk olyan helyzetben, amikor megszokott életmódunk és világlátásunk megkötöz. Amikor ezek az utak vagy „sztrádák” lezárulnak, szeretnénk tudni, hogyan folytathatnánk utunkat. Az isteni gondviselés azonban mindig megmutatja, hogy el van készítve számunkra a másik út. Isten az, aki megújítja szövetségét, és kiemel abból a kudarcból, amelyet egy-egy akadály okoz. Csak bízunk kell abban, hogy az Örökévaló, aki a világosságot adta nekünk, mindig

megtalálja a továbbhaladás útját, akkor is, ha a mi útjaink és ösvényeink lezárulnak. Mindig lehetséges az újrakezdés, ha készek és nyitottak vagyunk a Lélek munkájára. Mint egyházak a múltba tekintünk, és megvilágosodásra jutunk, majd pedig a jövőbe, új utakat keresve, hogy megújult odaszánással továbbra is sugározzuk az evangélium fényét, és olyan szeretettel fogadjuk egymást, ahogyan Krisztus is fogadott minket Isten dicsőségére.

A keresztény közösségek egymástól függetlenül rótták a régi, megszokott utakat. Az új utakon, amelyekre Isten hív, a keresztények együtt mennek, és zárandoktársakká lesznek. Ezen új utak megtalálása tisztánlátást, alázatot és bátorságot követel. Itt az ideje a megtérésnek és a megbékélésnek.

Imádság. Kegyelmes Istenünk, amikor mi csak egy utat ismerünk, és azt gondoljuk, hogy csak azon járhatunk, amikor azt gondoljuk, hogy minden út le van zárva előttünk, amikor kétségbeesünk, mindig megtalálunk téged. Te a megújított ígéretek Istene vagy. Megtalálunk, amikor új utunkat egyengeted, azt, amire nem is gondoltunk. Hálát adunk, hogy jóságod minden várakozásunkat felülmúlja. Hálát adunk értelmünkön túlradó bölcsességedért. Hálát adunk, mert csodálatos útjaid addig nem látott lehetőségeket nyitnak meg előttünk. Ha térképeinken keresgélve nem találunk utat, téged, aki sokkal nagyszerűbb felé vezet, mindig megtalálunk. Jézus Krisztus, a mi Urunk által kérünk, a Szentlélekkel egységben, hogy mindig vezess vissza magadhoz. Ámen.

Ökumenikus imaheti összeállításunk forrása a Magyar Katolikus Püspöki Konferenciának és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának a közös kiadványaként megjelent, Imahét a Krisztushívók egységéért – 2022. január 16–23. című füzet.

KEPUNK ILLUSZTRÁCIÓ - FOTÓ: JIUNEN WANG / UNSPLASH.COM

Hangos évnitány és Kötőszó Live

Online újévi koncertet szervezett január 7-én az E-hangműhely és a Kötőszó evangélikus közéleti blog. Egyházunk budapesti Üllői úti székházának stúdiójában élőben játszott a M.Is.K.A., a Large Room, a KékFű zenekar, Smidéliusz Gábor és Végh Szabolcs, és videófelvétellel jelentkezett a Lift!, illetve a Közel együttes. Az alkalom visszanézhető egyházunk YouTube-csatornáján.

A Kötőszó Live beszélgetéssorozat következő, *Evangélikusok vagyunk – hagyományokat teremtünk* című epizódjában január 18-án, kedden 18 órától felekezetünk jellegzetességei és szokásai, a régi hagyományok tovább élése és újak születése kerül a fókuszba. A harmadik rész vendégei: Szlaukó-Bobál Orsolya, a Ceglédi Evangélikus Egyházközség lelkésze és Antal Adrián, a Ziccer Tv (TrollFoci) műsorvezetője. A beszélgetést Nagy Ildi vezeti.

Ez alkalommal arról lesz szó, hogy mit jelent evangélikusnak lenni, hogyan élhetjük meg lutheránus identitásunkat a hétköznapi életben, és hogy mitől válik egy hagyomány – legyen akár több száz éves vagy éppen csak most kialakuló – a sajátunkká. A beszélgetést élőben lehet majd követni egyházunk és a Kötőszó blog Facebook-oldalán, illetve egyházunk YouTube-csatornáján

ÉvÉlet-infó

EVANGÉLIKUS Élet

A Magyarországi Evangélikus Egyház lapja

Megjelenik kéthetente

E-mail: evelet@lutheran.hu • ÉvÉlet online: evangelikusélet.hu • Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu
 • Előfizetés: kiado@lutheran.hu • Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 06-20/824-5519.
 Szerkesztőségi titkár (hirdetési ügyek referense): BALLA MÁRIA (maria.ball@lutheran.hu)
 • Főszerkesztő: KÉZDI BEÁTA (beata.kezdi@lutheran.hu) • Hírszerkesztő: VITÁLIS JUDIT (judit.vitalis@lutheran.hu) • Olvasószerkesztő: DOBSONYI SÁNDOR (sandor.dobsonyi@lutheran.hu)
 • Korrektor: MÁTÉ TÓTH ZSUZSANNA (matetot@gmail.com) • Tervezőszerkesztő: SZABÓ DÁVID KÁROLY (david.szabo@lutheran.hu) • Rovatvezetők: BALLA MÁRIA – Oratio oecumenica (maria.ball@lutheran.hu), SZABÓNÉ MÁTRAI MARIANNA – A vasárnap igéje (mariann.matrai@lutheran.hu), HEGEDŰS ATTILA – Ifjúság (attila.hegedus@lutheran.hu), TAMÁSY TAMÁS – Új nap – új kegyelem (tamytam@t-online.hu), DR. ECSEDI ZSUZSA – Cantate (ezsu@lutheran.hu), KOVÁCS ELEONÓRA – Thesaurus (eleonora.kovacs@lutheran.hu), BODA ZSUZSA – Népszerű teológia, Evangélikus arcképcsarnok (bodazsuzsalutherkiado@gmail.com) • Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu), 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 06-1/317-5478, 06-20/824-5518 • Felelős kiadó: ANTAL BÁLINT, a Luther Kiadó igazgatója (balint.antal@lutheran.hu) • Nyomdai előállítás: *MondAe Kft.* (2600 Vác, Nádas utca 2.) www.mondae.hu; Felelős vezető: NAGY LÁSZLÓ • Árusítja a kiadó. • Terjeszti a Magyar Posta Zrt.
 Terjesztési ügyekben reklamáció a Magyar Posta Zrt. Hírlapüzletág telefonszámán: 06-1/767-8262 és a Luther Kiadónál. • INDEX 25 211, ISSN 0133-1302 (nyomtatott), ISSN 1787-0313 (online)
 • Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj belföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyedévre 3900 Ft, fél évre 7800 Ft, egy évre 15 600 Ft, más európai országba egy évre 52 500 Ft, egyéb külföldi országba egy évre 61 400 Ft. A lap digitálisan is előfizethető a Luther Kiadó webáruházában. • Digitális előfizetés negyedévre 1950 Ft, fél évre 3900 Ft, egy évre 7800 Ft. Egy digitális lapszám ára: 450 Ft. • Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsejével regisztrálni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. • Beküldött kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
 • Címlapfotó: MAGYARI MÁRTON

ORATIO OECUMENICA

Mindenható Istenünk! Köszönjük, hogy Fiaid szabadító és gyógyító munkáján keresztül is közel hoztad hozzánk és érezteted szeretetedet. Benne bízva visszük eléd ma is könyörgéseinket. Add, hogy bennünk is hasonlóan erős és őszinte hit munkálkodjon, mint amilyen meggyőződéssel a leprás beteg és a római százados fordult feléd.

Urunk, könyörgünk a teremtett világ védelméért. Sokszor nem vesszük észre, hogy mit is adtál nekünk lakóhelyül, és nem vigyázunk rá eléggé. Kérünk, láttasd meg velünk, hogy a ránk bízott földért, az élőlényekért, egymásért folyamatosan felelősséggel tartozunk.

Urunk, könyörgünk a békéért, a békétlenség megszűnéséért. Add, hogy a különböző nemzetek is rátaláljanak az egységre, a valódi Igazságra, és a békességre törekvés határozza meg az országok vezetését.

Urunk, könyörgünk egyházunk és a testvéregyházak gyülekezeteiért, közösségeiért, fiatalokért és idősekért. Adj lelkiismeretes és a te jó híreket továbbadó munkatársakat, szolgálókat, hitoktatókat, lelkészeket. A te látható szeretetedben építsék, pásztorolják a rájuk bízott gyülekezeteket.

Urunk, hálásak vagyunk a családi otthon közösségében megélt örömeért, boldogságért. Kérünk, légy mellettünk orvosul fájdalmaink, nehézségeink elhordozásában is, sebeinket, sérüléseinket te gyógyítsd be. Légy a magányosokkal, a gyászolókkal, a szenvedőkkel, a betegekkel, és éreztess velünk vigasztaló, bátorító és megtartó szeretetedet. Szabadíts meg azoktól a gátaktól, amelyeket mi építünk közéd és miközénk.

Istenünk, köszönjük, hogy meghallgatod imádságainkat. Kérünk, továbbra is légy velünk, és add, hogy tetteinkben, szavainkban és imádságainkban a te látható szeretetedről és békességedről tegyünk bizonyosságot. Jézus Krisztusért kérünk. Ámen.

VÍZKERESZT ÜNNEPE UTÁN 3. VASÁRNAP – IJN 3,10–12

Szeretetre hangolva

Egy kórus vagy egy zenekar csak úgy tud szép harmóniát teremteni, ha a tagok össze vannak hangolva. Mindenki arra törekszik, hogy összhangban legyenek. Aki hamis, az kilóg a sorból. Egyik sem harsoghatja túl a másikat, mert az már élvezhetetlen lenne. Ugyanakkor a mű teljességéhez mindenkinek a hangjára szükség van, aki tagja a kórusnak vagy a zenekarnak.

Visszatérni az első szeretethez. Nem tudjuk megelőzni Istent. Ő minket kezdettől fogva szeret, és annak örülne, ha mi ezt észrevennénk. Emberi életek múlnak el úgy, hogy nem tudatosul bennük: mennyire szerették őket a szüleik, a házastársuk, a testvéreik vagy a gyermekeik. Mire viszonzni szeretnék, ők már nincsenek. Isten időben és határozottan jelzi nekünk, hogy ő szeret. Ő a tékozló fiát hazaváró apa. Bár sok fájdalmat okoztunk neki, mégis kész megbocsátani.

A szeretet a legboldogítóbb, ugyanakkor a legfájdalmasabb érzés ezen a világon. Ha nem tud viszonzni, ahogy téged szeretnek, vagy azt érzed, hogy téged nem szeret senki, az fáj. Isten úgy szeretted ezt a világot és benne minket, mindnyájunkat, hogy egyszülött Fiát áldozta fel értünk a kereszten.

Isten gyermekei vagyunk. Micsoda kitüntetés! Nem elveszett emberek, nem szeretet nélkül felnőni kényszerülő emberek, hanem Isten drága gyermekei lehetünk. Drága árat fizetett értünk az Atya. Hogyan tudjuk ezt meghálálni neki? A választ megkapjuk a mai igében: „...ez az az üzenet, amelyet kezdettől fogva hallottatok, hogy szeressük egymást...” Ilyen egyszerű az egész!

Vagy mégsem? Folyik a harc: az ördög is szeretne minket elcsábítani. Azt hazudja, hogy ő tud csak igazán szeretni. Ő láttatja meg veled a világot minden gonoszságával, gyötrelmével, nyomorúságával együtt, azt állítva, hogy Isten vette el tőled a boldogságot. És aki ezt könnyebben elhiszi, mint Isten szavát, az csapdába kerül.

Az igazság elferdítéséhez sokszor elég egyetlen betű is: igazság-gazság. A féltékenység tönkreteszi az igazi szeretetet. Erőszakosan akarja bizonyítani, hogy nála jobban senki nem szeret, miközben csak uralkodni akar feletted. Isten gyermekeként ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy Isten minket nagyon szeret, és tőlünk csak azt várja el, hogy jó testvéreként szeressük egymást.

Lehet tanítani a szeretetet? A jó szülők igyekeznek egyformán szeretni gyermekeiket, hogy ne alakuljon ki közöttük a féltékenység. Lehet tudatosítani magunkban, hogy szükségünk van a családban az együtt töltött időre, a játékra, a meghitt beszél-

”

getésekre. Észre kell vennünk, ha gyermekünknek vagy házastársunknak egy érintésre lenne szüksége ahhoz, hogy megnyugodjon. Ugyanígy észre kell vennünk, ha idős embertársainknak szükségük van segítségre, szeretetszolgálatra, egy jó szóra vagy odafigyelésre.

SIEGFRIED DETLEV BENDIXEN: KÁIN ÉS ÁBEL ÁLDOZATA (19. SZÁZAD)

Természetesen parancsszóra nem lehet szeretni. A Krisztustól tanult szeretet nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem fuvalkodik fel, hanem mindent eltűr, mindent örömmel tesz, sőt akár önfeláldozó módon is a másik javát és örömet keresi. Ezt nem lehet tanítani, ezt érezni kell. Isten folyamatosan sugározza felénk ezt a szeretetet, csak rá kell hangolódunk az ő hullámhosszára.

■ KOSKAI ERZSÉBET

Imádkozzunk! *Hálát adunk neked, mennyei Atyánk, hogy naponta megújul rajtunk szereteted. Köszönjük, hogy arra biztatsz minket: erősödjünk meg a te szeretetedben, és jó testvéreként szolgáljunk egymásnak. Segíts a jóra, a megbocsátásra és a hűséges, örömteli szeretetre: Krisztus, a mi Urunk által, aki példát adott nekünk az igaz szeretetről. Ámen.*

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (január 23.) *Szenved-e valaki közöttetek? Imádkozzék! Öröme van-e valakinek? Énekeljen dicséretet!* Jak 5,13 (Zsolt 104,33; Mt 8,5–13; Róm 1,13–17; Zsolt 41) Mindig gyanakvással figyeljük a mindenre jó megoldásokat. Talán több csalódás után, esetleg megtevesztés áldozataiként keserűen azt mondjuk: nincsen olyan csodaszer, amely minden betegségre, minden állapotra gyógyír. Az apostoli levél rövid mondatai pedig azt mondják, mégis van. Van olyan csodaszer, gyógymód, amely szenvedés és öröm idején egyaránt segít és erősít. Ez az imádság. Minden élethelyzetben és állapotban az a legjobb és a legtöbb, amit tehetünk, ha Istenhez fordulunk, ha vele beszélgetünk, vele osztjuk meg fájdalmunkat és örömünket egyaránt. Nem egykedvűen, „minden mindegy” alapon fohászkodunk, hanem mert megtapasztalhatjuk az imádkozó élet állandóságának erejét.

Hétfő (január 24.) *Ha azt gondolnám, hogy elnyel a sötétség, és éjszakká lesz körülöttem a világosság: a sötétség nem lenne elég sötét neked, az éjszaka világos lenne, mint a nappal...* Zsolt 139,11–12 (Lk 4,40; ApCsel 16,9–15; Józs 8,1–29) Néhány éve a napfogyatkozás idején a kicsi gyermekek és a háziállatok kicsit furcsán viselkedtek. Az érzékelésükre hagyatkoztak, és alkalmazkodtak: ha sötétség vesz körül, akkor éjszaka van. A felnőttek pedig kíváncsian és távolságtartóan szemlélődtek a sötét szemüvegeken keresztül. A sötétség-világosság erős kontrasztját mindig is kerüli az ember. A világosságban minden láthatóvá válik, a sötétség pedig elrejt csúfságot és bűnt egyaránt. Néha vágyódunk a világosság, a fény után, máskor meg elbújnánk a sötétben. A zsoltáros jól tudja, hogy akár sötétben, akár világosságban járunk, a mi Urunk elől nem tudunk és nem is lehet elbujnunk.

Kedd (január 25.) *Mert Isten nem haragra rendelt minket, hanem hogy elnyerjük az üdvösséget a mi Urunk Jézus Krisztus által.* 1Thessz 5,9 (Jer 10,24; Róm 15,7–13; Józs 8,30–35) Nagyon sokszor állunk haragban önmagunkkal, másokkal és a világgal. Tudjuk jól, milyen rossz a mindent elsöprő harag játékszerévé válni. Mennyi energiát és időt rabol el tőlünk a haragunk. Pedig nem az a mi rendeltetésünk, hogy haragosan harcolva szálljunk szembe a világgal. Jézus Krisztusban egy más utat ismertünk meg. Vele legyőzhetjük saját haragunkat, és lecsendesíthetjük e haragos világ vad indulatait. Csakis az ő szeretetében bízva és az ő szeretetéből élve nyerhetjük el az üdvösséget.

Szerda (január 26.) *Legyenek láthatóvá tetteid szolgáláidon és méltóságod fiaikon!* Zsolt 90,16 (Jn 1,14; Ruth 4,7–12; Józs 9,1–27) Olyan sokszor kérjük, hogy váljon világossá az

életünk eseményein és fordulatain keresztül, hogy mi Istenben bízunk, és az övéi vagyunk. Legyen láthatóvá, Istenem, hogy te vagy a leghatalmasabb, az egyedül igaz Isten. Tedd egyértelművé, Uram, hogy milyen nagy a hatalmad. Legyen láthatóvá – kérhetjük, de nem ölbe tett kézzel. Mert mi is aktív részesei vagyunk életünk alakulásának. Isten tettei a mi mozdulatainkon keresztül mutatkoznak meg. Életünk, hitünk nagy titka és kérdése, hogy tovább tudjuk-e adni és jól mutatjuk-e meg fiainknak.

Csütörtök (január 27.) *Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.* Zsid 13,8 (Zsolt 103,17–18; ApCsel 13,42–52; Józs 10,1–15) Semmi sem állandó az életünkben. Változnak az emberek és a barátságok. Átalakulnak az érzések és az élethelyzetek. Sokszor felzaklat ez a változás, máskor meg éppen felvillanyoz, mert új lehetőséget tár elénk. Vágyódunk az állandóság, a biztonság és a megbízhatóság után. Ezt a szilárd állandóságot, ezt a teljes biztonságot egyedül Jézus Krisztusnál találjuk meg. Ő a mi szerető Urunk, Megváltónk, aki már születésünk előtt eljött a földre, hogy megszabadítson minket. Jézus ma is velünk van, amikor megküzdjük napi harcainkat a bűnnel, a gonosz hatalmával, és Krisztusunk vár minket az örök életben.

Péntek (január 28.) *Csak Istennél csendesül el lelkem, tőle kapok reménységet.* Zsolt 62,6 (Mt 11,15; Kol 1,[21–23]24–29; Józs 11,1–15) Egyre zajosabb a világ, és egyre természetesebb számunkra ez a hatalmas láрма. Szinte zavaró a csend, hiszen akkor a saját érzéseinkkel és gondolatainkkal kellene szembenéznünk. Pedig nem kellene félnünk a csendtől. Csodálatos esélyünk rejlik benne, hogy Isten közelében, az igazi csendben megérthetnénk az ő szavát. Isten szava teremtő, újjáteremtő és éltető szó. Istennél a csendben azután igazi, erős, életmentő remény éled.

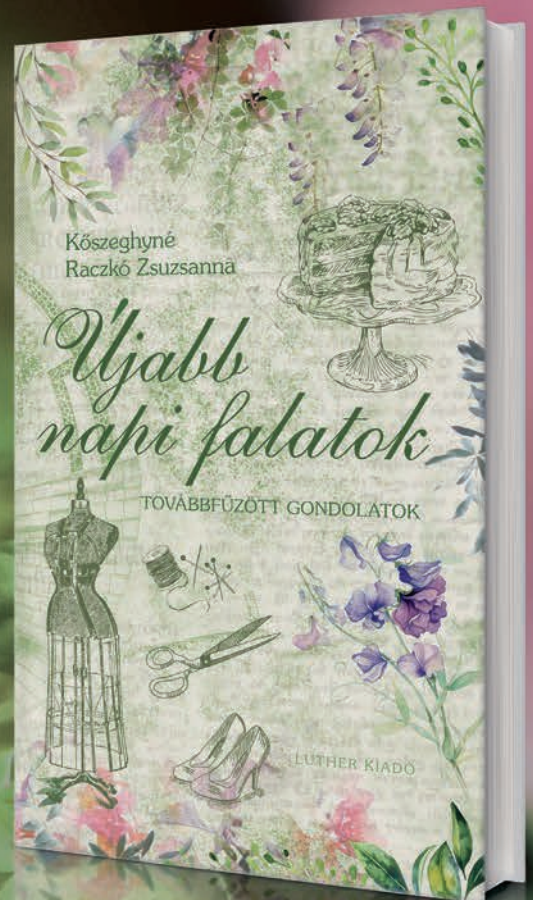
Szombat (január 29.) *Megszabadítom őket minden vétküktől, amelyet elkövettek, és megtisztítom őket. Az én népem lesznek...* Ez 37,23b–c (1Kor 3,16; Jel 15,1–4; Józs 20,1–9) Az út porát, a szennyeződések nap mint nap lemossuk a bőrünkről, a ruhánkról. Egy-egy nagytakarítás után örömmel mondhatjuk, látszik a tisztaság. Az életünk, lelkünk megtisztítását Isten végzi el. Mi képtelenek vagyunk rá, de a próféta által adott ígéret valósággá vált. Egyszülött Fia által Isten megszabadított a szennytől. Most már látszik rajtunk, hogy őhozzá tartozunk, az ő népe vagyunk.

MÁR KAPHATÓ!

KÖSZEGHYNÉ RACZKÓ ZSUZSANNA

Újabb napi falatok

TOVÁBBFÜZÖTT GONDOLATOK

3400 Ft helyett 2720 Ft

Egy tányérnyi kóstoló édesből, habosból, savanyúból, keserűből és maróan csípősből. Falatok egy evangélikus esperes hétköznapi és ünnepi perceiből. A *Napi falatok* című nagy sikerű könyv szerzőjének újabb történetei.

Lutherkiado.hu

Evangélikus könyvesbolt: 1085 Budapest, Üllői út 24.

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 8.30–17 óra között.

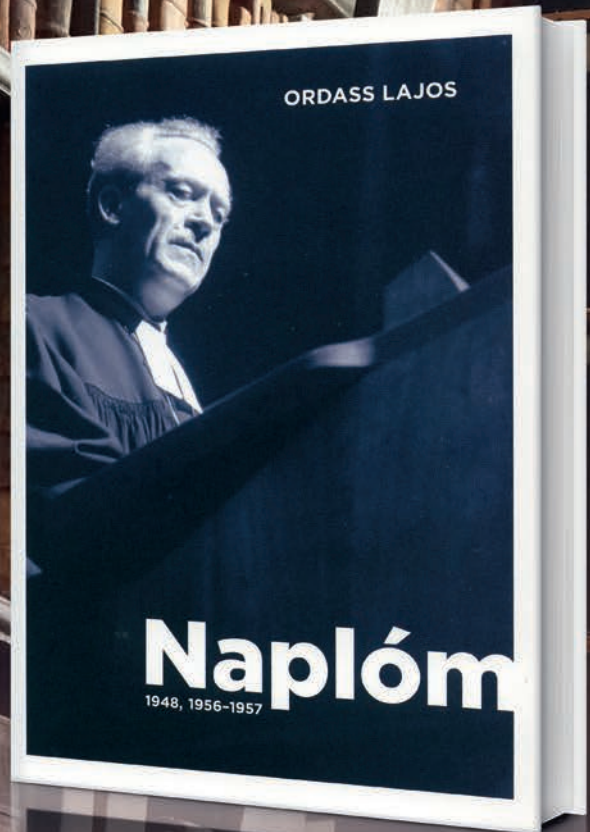
kiado@lutheran.hu • +36 1 411 0385 • +36 20 824 5518

MEGJELENT!

ORDASS LAJOS

Naplóm

1948, 1956–1957

4900-Ft helyett 4410 Ft

Ordass Lajos evangélikus püspök 1945-től, a magyar történelem sorsdöntő éveiben állt egyháza élén. Feljegyzései nem szikár beszámolók, hanem reflektált rögzítései az általa meg- és átélt eseményeknek, élményeknek. Naplójából megismerhetjük a meggyőződéséhez végsőkig ragaszkodó egyházi vezetőt és a magánembert, aki sohasem habozott kimondani az igent vagy a nemet.

Lutherkiado.hu

Evangélikus könyvesbolt: 1085 Budapest, Üllői út 24.

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 8.30–17 óra között.

kiado@lutheran.hu • +36 1 411 0385 • +36 20 824 5518

